

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izjave vsak četrtik in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrta leta 1-50 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge Evropejske države 10 K. Če se hoče sam po njej, plača na leto samo 5 K. — Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odgovora. — Upravišтво: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za vsakega se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 24 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 16 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala namizna“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsake pettivrste 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnice proste.

Razmišljanje starega slovenskega kmeta.

(Iz Savinjske doline.)

Mnogo je ljudi, posebno iz mestnih krogov, ki nas kmete blagrujejo, ker se nam baje tako dobro godi. Ti ljudje pač malo poznajo kmetijski stan in njegove težave. Koliko je kmetij sedaj v vojnem času, kjer je samo ena ženska doma, bodisi mati, sestra, žena — mnoga tudi z več malimi otroci — pa imajo veliko kmetijo, katero mora vsi s tujimi delavci obdelati. Teh pa je sedaj malo in jih je zelo težko dobiti. Pa če še tudi so, hoče vsak, da se mu dlna izplača z živem. Poznam več takih kmetijskih žensk, ki so od velikega napora, skrbi in dela do skrajnosti oslabele.

Pa to ni vse! Kaj pa begunci, ki jih je povsod zadosti? Marsikateri dan jih pride k eni hiši po 10 prosit živil. Nekateri bi živež tudi dobro plačali, pa kaj, ker nam je bilo večinoma vse rekvirirano in odvzeto. Za domačo porabo nam je bilo le pičlo odmerjenega in zato moramo sedaj silno varčevati, če se hočemo sami preživeti.

Čital sem v časnikih, da nameravajo neke pivovarne prositi vlado za nekaj milijonov kron brezobrestnega posojila. Po mojih mislih naj bi vlada raje kmetijstvo bolj podpirala, kajti od zemlje vsi živimo, za pijačo je pa tudi voda dobra. Nadalje naj se pomisli, da so pivovarnarji že tri leta hmelj skoraj zastonj od nas dobili, tako da se nam pridelovalni stroški niso pokrili; pivo pa se je kljub temu silno podražilo. Druge pridelke: fižol, krompir itd., smo pa tudi morali oddati za izredno nizko ceno. A vse te cene niso daleč v primeri s tem, kar mi kmetije potrebujemo. Vlade ne prosimo sedaj nikake podpore, pač pa bi nam naj preskrbela vsaj umetnih gnojil po znižani ceni. Umetnega gnojila sicer dobimo nekaj malega, pa silno drago: po 25 do 30 K 100 kg. Pa še ta je dvomljive vrednosti. Letos so se nam tudi davki zvišali, a bojimo se, da ne bo ostalo pri tem, ampak bodo kmetu naložili še več bremen. Vlada bi bilo svetovati, naj bi iskala denarja najpoprej pri onih, ki ga z lahkoto zaslužijo, t. j. pri tovarnarjih, lastnikih rudokopov, pri bankah in drugih velikih podjetjih, ki imajo od vojske velike milijonske dobičke in kateri plačujejo svojim delničarjem po 25, 35 in celo po 50% dividend.

Kmet je temelj vsake države, torej tudi naše

Avstrije. Če je temelj trden, potem se sme nanj brez skrbi zidati močno stavbo. V nasprotnem slučaju se pa stavba rada podere. Moj oče, ako bi še danes živel, bi bili letos stari 111 let, so nam večkrat pripovedovali, kako so bile tudi v starih časih nekatere kmetije z davki preobložene, tako, da so mnogi vse popustili in pobegnili v tujino. Med temi sta bila tudi dva iz naših krajev: eden iz vasi Polče, in drugi iz Parizelj. Neko noč sta oba pobegnila s svojo družino na Hrvaško in jih ni nihče tukaj več videl. Kakor je iz zgodovine znano, so se kmetje le tedaj pobunili, kadar so bili preveč stiskani, nikdar pa ne, kadar jim je bilo dobro. Kakor sem že skrajal rekel, mestni nas kmete zavidajo. Jaz sem učakal že lepo starost, pa mi ni znano, da bi kak mestjan ali njegovi otroci prišli na kmete služiti. Sicer so se nekateri, ki so v mestu obogateli, naselili na deželi, pa to niso nobeni kmetje, ker lahko tudi brez dela dobro živijo. S kmetov pa vedno gredo moški v rudokope in tovarne, ženske pa v mesta in med temi jih je več, ki ne pridejo več same domov. Na deželi vedno bolj primanjkuje poljedelskih delavcev in to mi kmetje občutimo. Zato pa ne morejo in ne smejo drugi stanovi, ki polja ne obdelujejo, soditi o kmetijskih razmerah. Želeti bi bilo, da bi v agrarnih vprašanih imeli prvo besedo poslanci, ki so izvoljeni od kmetijskega ljudstva, a ne gospoda iz mest in industrijskih krajev, kajti le kopitar sodi naj kopito!

Svetovna lakota.

V Frankobrodu na Pruskem izhajajoči časnik „Frankfurter Zeitung“, ki ima odlične zveze z nemškimi politiki in denarnimi mogotci, piše:

Množijo se znamenja, da se bližamo svetovni lakoti. Narava se bo maščevala, da mislijo ljudje, ki blazno precenjujejo svoje tehnične iznajdbe, da smejo več let posvetiti samo uničevanju ne glede na meje, ki jih stavi narava.

Vojska pomeni, kakor je nekdo izborni označil, skoraj že tri leta trajajočo stavko delazmožnih mož v vseh vojskujočih se državah. Čeprav je uporaba živil teh v vojski se nahajajočih milijonov silno večja kakor v miru — ne glede na to da se z dogodki na morju, z izpraznjevanjem ozemelj itd., uničijo velike množine živil — je za frontami padla množina kmet-

skih pridelkov, ker manjka na milijone rok in vpreg. V Franciji pred vsem je tokrat ostala že petina zemlje neobdelane in v Rusiji je bržkone še mnogo hujše. Ruski časniki so že pred revolucijo tožili, da so ruski kmetijski stan bliža propadu in neenavnosti, da polja večinoma niso obdelana, da potrebna dela niso opravljena, da so gospodarstva strašno zanemarjena. Tudi pomanjkanje živil povzroča zmanjšanje pridelkov: solitar se sestrelja v zrak, namesto da bi ga potrosili po zemlji, tudi kali primanjkuje. In posledica, ker se zmanjšuje množina pridelkov, je nadalje, da se kolje vedno več živine (kar na drugi strani povzroča zopet slabše gnojenje). Te razmere se pojavljajo že tudi v nepristranskih državah, ker jih je dovažanje krmil prisililo, da so skrčile živinorejo. Gotovo so že tudi izvenevropski živinorejci prizadeti, ki se brezdvomno niso odrekli usodepolnemu vplivu silno visokih živinskih cen in so pod tem vplivom brezobzirno načeli svoje živinsko premoženje ter v velikem obsegu klali živino in še jo bodo klali. Torej: zmanjšanje poljskih pridelkov in močno zredčenje živine v Evropi; po začetkoma sijajnih žetvah sedaj bržkone dve leti zaporedoma slaba letina v Severni Ameriki; redni prihranki tam in povsod izven Evrope, ki so bili sicer namenjeni kot nadomestek za slabe letine, so porabljeni do zadnjega zrna; žetveni preostanki na Ruskem, prej določeni kot svetovna rezerva in namenjeni za izvoz, menda zavoljo slabe sprave in večje uporabe ne pridejo več v poštev; zraven še velikanske cene in pomanjkanje prevoznih ladij. To je slika sedanjega položaja.

Ako bi se svet le za trenutek ustavil in premišljal, bi se mu morala zasvetiti žaloigra, ki čaka Evropo in ki postaje vsak dan gotovejša, ako zraven prevdarimo, da bo zraven svetovnega pomanjkanja živil nastopila po vojski tudi slična lakota na surovinah in slična lakota na prevoznih sredstvih. Že dozdaj je šlo iz Evrope vsako leto 20 milijard v Severno Ameriko. In nadaljnje množestvilne milijarde bodo šle za njimi...

S cenami za surovine ni nič drugače. Sicer tudi mi lahko zvišamo cene za svoje surovine, n. pr.

LISTEK.

Vojni spomini.

(Januš Golec.)

(Dalje.)

Z mesta se nisem upal ganiti, ker sem se med samimi čituti le bal za težko kupljeno in že v potnih sragah prenašano blago. Grom in peklo! Od nikoder ga ni bilo z vozičkom in jaz sem že bil prešel vso tlakano kamenje na trgu. Mestni čuvaji so me že polukavali, če se nisem morda prismoil k stebra, da se ne ganem nikamor. Sram me je bilo in jeza je valovila po meni do besnosti. Sam Bog mi ne boče zaznamoval na črno plat robatih besed in psokv, s katerimi sem obsul tovariša, ko se je proti večeru po štirih urah primuzal do stebra.

Med smehljanjem in ravnodušno mi je priznal, da je kramljal v kavarni s tovarišem, katerega že ni videl bogzna kedaj. Je pač domneval, da sem si sam poiskal voz in odsmukal v polkovni stan. Oštel sem ga v vseh znanih jezikih, a se ga ni prav nič prijel. Nežaljeno in vdano je pobasal steklenice pod pazduho in cepetal molče za menoj, ki sem na bit jeze in nevolje stopal pred njim z oprtanim nahrbtnikom.

Z jezo brezobzirnostjo sem se vsilil sicer opo rekajočemu Židu na voz, ki je vozaril v smeri proti barakam. S Franciom sva se tokrat brez razgovora, kujavo molčeče vozila do doma, kjer sva se pa spravila na slami pri sledeči boljši volji.

Razočarani smo gledali drugega jutra, ko je došlo povelje: Nazaj za Przemysl, v dežju, blatu in na noč v ušive, gališke bajte! Vse je nevoljno godrnjalo in kovalo v zvezde srečne ogrske črnovojne, naše sosesde, ki so ostali v barakah v obrambo trdnjave. Sam Bog, da smo zapustili Przemysl, sicer bi se že vsi davno hladili v Sibiriji!

Iz Przemysla smo kresali še dokaj daleč nazaj, dokler se niso pojavili pred nami svetovnoznan — Karpati. Razočarani, oveselili in prijetno pobožali me je v dno duše ta pogled na zeleno gorovje, ki valovi grič za gričem, hrib za hribom. Vsak je pri tem pogledu radostno vzdihnil, oko mu je zažarilo veselja; vabila nas je bližnja večja varnost, čutili smo se rešene okovov in varig za nas nepopisno puste ravni in piazote. Ljudje so burao pozdravljali ta novi svet, zemljo, ki nudi, posejana z ravnimi griči in hribi, mnogo dušnega užitka in naravne izpremene. Kraji ob vznožju Karpatov so pač podobni naši ljubki, rajski domovini, katere se ne oklepa nobeno srce tako, kakor — slovensko!

Ostavili smo lično znano mesto Gorlice in zavili od tamkaj na levo karpatsko gorovje. Tukaj nam je bila odkazana gorska vas Bielanka v stan. Prav nobena cesta ne vodi do sela. Po potoku smo jo rezali v vas, ki se vleče dolgovozno ob straneh jarka, po katerem žubori in se kotali potok. Same slamostrehe, lesene bajte, pripete ob vznožju po vodi izoblenega hriba. Dolinica je samo tako široka, da jo lahko prepljune vsak otrok, po domače povedano. Tovariši so kleli in robantili na to zatono in hribovsko gnezdo: jaz pa sem se čutil prijetno domačega, kot bi kobacal k sv. Juriju na Remšnik. —

Ti doslej nemoteno mirno živeči hribovci so nas gledali, a se poskrili v bajte, ko smo se jim bližali. A kako tudi ne? Do našega prihoda še ni korakala po selu nobena vojaška noga. Kar naenkrat pa toliko vojaštva s konji in vozovi vred. Ko bi bil jaz duševno zmožen po vzorcu rajnega Erjavca, bi lahko napisal „Huzarji iz Trsta v Bielanki“, a se prav ne upam. —

Polkovni štab si je izbral leseno vaško šolo v bivališče, ostali so se pa razdelili in razkropili po drugih bajtah. Nepopisno veselje so imeli z vojaki srajčniki; ti so se upali prvi med nas in plesali od veselja.

Po prihodu v to vas smo bili vsi prepričani in uverjeni, da ostanemo tukaj čez zimo. Na spomlad pa poskusimo zopet do sedaj bridko in opotečo vojno srečo. Nikdo se niti sanjati ni upal, da bi bilo mogoče se vojskovati tudi v zimskem času. Rimljan Cezar je tičal v snegu za okopi. Vsi srednjeveški veliki bojnega polja so se zabrkili po zimi kot jazbeci brezdelno v brloge. Vojnega orjaka Napoleona je končala ruska zima, pa bi se upali mi po zimi v bojno črto z Rusi, ki sta jim sneg in mraz kakor vsakdanji kruh! Gugali in zibali smo se v brezdelnih zimskih sanjah vsi.

Mojemu tovarišu, meščanu Francu, se je zddevalo to gorsko zdravilišče preveč zaplankano in pusto, in začel je nestrpno razbrskavati po kartah. Pograntal je na papirju zabeleženo večje mesto Novi-Sad (Neu-Sandez). Kakor večkrat prej in pozneje, se je trenutno odločil in še mene nepremišljeno izvabil, češ:

„Januš, ti se pelješ z menoj v mesto!“

za premog, toda izravnavajo je izključena. In že grada Severna Amerika in Japonska z vsemi silami trgovsko brodovje, da bi tudi v tem izrabili evropsko oslabelelost v svojo lastno korist. Eno vprašanje še je nerešeno, kje se bo potem, ko bodo vsa dosedanja pridelovalna načela popolnoma prevržena, izvrševalo predelovanje surovin, vsaj prva izgotovitev napol izdelanih in enakovrednih predmetov, za katere ni nobena posebna usposobljenosti in posebnega učenja. Ali se bo tudi v tem oziru svetovno težišče pomaknilo iz Evrope? In se bodo morda zopet izseljevali ljudje, ker predmeti ne bodo več dohajali k njim kakor pred vojsko.

To so vprašanja, ki se človeku vsiljujejo, ako bi sploh Evropa še obstojala. Toda na njenem mestu je vojska, ki se nadaljuje.

Tako frankobrodski list! Tudi kapitalistični krogi torej uvidevajo, da stojimo pred velikimi nevarnostmi. Le kdor je slep ali nima srca za človeštvo, more biti nasprotnik miru.

Vojno posojilo

Cesarski namestnik grof Clary nam piše:

Vnovič in če Bog da zadnjikrat, se stavi v tem strašnem boju na nas neodvržljiva dolžnost, da damo državi na razpolago finančna sredstva, ki jih rabi, da vsiljeno nam vojsko častno dokonča, kakor je vredno neizmernih žrtv, ki so jih doprinesli narodi monarhije na imetju in krvi v treh težkih bojnih letih.

Nevarljiva znamenja govorijo za to, da mir ni več daleč, treba je pa še na fronti in v zadnjem hramu vstrajati v boju, da naši mnogobrojni in mogočni sovražniki uvidijo, da se jim nikdar in nikoli ne bo posrečilo našo državo — kakor so nameravali — razbiti.

S hladnim preračunanjem so ob začetku tega leta zavrnili mirovno ponudbo, ki smo jo mi in naši zvesti zavezniki odkrito in pošteno stavili, da napravimo konec nadaljnemu brezuspešnemu prelivanju krvi. Se enkrat so zbrali vse svoje moči, da premenijo vojno srečo in nam iztrgajo velike vojaške vsepehe, ki smo jih v treh bojnih priporili.

Tu je vstopila v Rusiji nova moč na krnilo, rusko ljudstvo je vzelo samo svojo usodo v roke, zavrnilo je zavojevalne namene svojih dosedanjih mogotcev in je tako odstranilo največjo oviro pravičnega miru.

Naše neprimerno hrabre čete kljubujejo na vseh frontah navalu sovraga in močne, prosto razpoložne moči stoje dobro oborožene in na boj izurjene, pripravljene za obrambo kakor za napad.

Na zapadu napadajo Angleži in Francozi z velikanskimi močmi že več tednov zaman nemško nepridržljivo črto, strašno težki boj ima prestati silajna nemška armada v tej največji bitki svetovne zgodovine, toda njena nepremagljivost se jasno kaže in na tem tudi ne bo moglo ničesar spremeniti sebično, pod plaščem ideala človeštva se skrivajoče pridruženje Amerike k našim nasprotnikom.

Proti smrti pogumno in točno izvršujejo naši in nemški podmorski čolni velikansko nalogo prekinjen-

Jaz, neizkušeni človek, ki se je pustil voditi od drugih, sem voljno prikimal. Tovariš je izginil v selu ter kmalu siloma privlekel gorskega kmeta s slamo nastlanim gališkim „išta hajta“ vozom. Ubogi seljak je jokal in se izgovarjal, da je mesto daleč in ne pozna poti; a kruta častniška roka ga je prisilila, da je pokorno sedel na voziček in prijel za vajeti. Zakopal se je v slamo poleg naju še eden naših zdravnikov in: išta hajta brrr! oddrčali smo po vasi proti mestu.

So remšniške grabe mučilnica za voznika, a še raj v primeri s tem kolovozom, po katerem smo ropotali in odskakovali mi, dokler nismo dospeli na cesto. Se govoriti nismo mogli med potjo, tako nas je pretresavalo. Zobe sem trdo stiskal, sicer bi mi bila ušla duša. V duhu sem pa zaklinjal Francela in njegove trenutne sklepe, katerih izvršitev sem čutil tolikokrat bridko na duši in telesu.

Zbit sem bil kot kovaško nakovalo, ko smo le vendar po par urah iz kolovoznice pogodili na lepo cesto. Sedaj je šlo malo bolj gladko in mirno. Utrujenji vsled mučne vožnje smo vsi trije zadremali in prepustili nadaljno usodo kmetu ter gališkim pritlikavim kljusetom.

Prebudili smo se vsi trije naenkrat, poveznjeni pod voz. Voznik je pa udrihal z bičem po konjih, na glas jokajoč: bu—bu—bu! Konji so bili pametnejši od nas, ker niso smukali prekopenjene priprave naprej, ampak so obstali na mestu nezgode. Smo se lahko počasi in prav previdno izkibacali izpod voza. Le voznik se je po obrazu do krvi opalzil in je nam razkladal, da so ušli konji pred avtomobilom. Na vse kriplje se je možak med jokom branil še naprej vozariti po cesti, le Franclov pod nos mu potisnjeni samokres ga je prisilil k popustljivosti. Dvignili smo voziček in: išta hajta brrr! šlo je naprej.

Grda vožnja je bila to, ker so vedno švigali mimo nas tovarni samodrži. Pri vsakem sestanku z

ja pomorskega prometa naših sovražnikov, h kateremu nas je prisilila potreba, in že se obrača orožje lakote, ki bi naj nas premagalo, proti svojim lastnim povzročiteljem.

Mi hočemo in bomo vstrajali in ne bomo na-se nakopali krivde, da je dragocena kri naših narodov zastoj tekla. Novo potrjenje te neomajne volje se pa naj pokaže v podpisovanju 6. vojnega posojila.

Način 6. je podoben 4. in 5. vojnemu posojilu, le da so podpisovalni pogoji deloma še ugodnejši.

Podpisati je mogoče, kakor se izbere:

1. 40letno davka prosto 5%no državno posojilo v kosih po 50, 100, 200, 1000, 10.000 in 20.000 K. Obresti od kosov po 50 K se bodo za nazaj izplačevale v celoletnih obrokih dne 1. aprila vsakega leta, obresti od večjih kosov v polletnih obrokih dne 1. aprila in 1. oktobra vsakega leta. Posojilo se bode vračevalo v letih 1923 do 1957 na temelju izžrebanj. Vračevalo se bo celo imensko vrednost, med tem ko znaša podpisovalna cena le 92.50 od 100.

2. Davka proste 5%ne državne zakladnice v kosih po 1000, 5000, 10.000 in 50.000 K, ki se jih bo izplačalo dne 1. maja 1927 po polni imenski vrednosti. Podpisovalna cena je določena s 94 od 100, obresti se bo naknadno izplačevalo v polletnih obrokih dne 1. maja in 1. novembra vsakega leta.

Ker so se poslovalnice za podpisovanje odrekle 1/2%nemu plačilu, znaša cena 6. vojnega posojila celotno le 92 K, oziroma 93.50 K za 100 K.

Če se vpošteva, da se bo vojno posojilo svoječasno vračevalo po polni imenski vrednosti, se vplačana glavica sledeče obrestuje: a) pri 40letnem državnem posojilu: v slučaju izplačanja l. 1923 7.29%, v slučaju izplačanja leta 1927 6.69%, v slučaju izplačanja leta 1932 6.39%, v slučaju izplačanja leta 1937 6.25%, v slučaju izplačanja leta 1942 6.17%, v slučaju izplačanja leta 1947 6.13%, v slučaju izplačanja leta 1952 6.09%, v slučaju izplačanja leta 1957 6.07%; b) pri državnih zakladnicah 6.40%.

Podpisovalni rok se prične v četrtek, dne 10. maja 1917, in se konča v petek, dne 8. junija 1917, ob 12. uri popoldne.

Priglasiti se more pri vseh poštinih uradih, davkarijah, bankah in hranilnicah, kjer je dobiti tudi natančnejša pojasnila. Vojnopolisne papirje kot take je mogoče vporabljati za plačevanje davka od vojnih dobičkov. Prodaja vojnega posojila je tudi že med dobo njegovega obteka vsakomur po vseh denarnih zavodih mogoča.

Kakor pri prejšnjih, dajejo avstro-ogrski banka in vojnopolisna blagajna v svrhu nabave vojnega posojila vodo jako ugodnimi pogoji posojila na vrednostne papirje, slednja blagajna tudi na hipotekarne tirjate.

Stajerska je k prvim petim vojnim posojilom v prav posebno visoki izmeri pripomogla in tudi ne bo o tem sem prepričani — v zadnjem odseku strahovitega borenja narodov hotela zaostati, temveč vstavila vse moči za uspeh 6. vojnega posojila. Krasen vzgled nam je dala nemška država, ki je podpisala okroglo 13 milijard mark 6. nemškega vojnega posojila.

Mislite na Vaše sinove in brate v vojski, ki se jih mora z vsem potrebnim oskrbeti, mislite na vse težke žrtve, ki ne smejo biti zastoj, mislite na Vašo brez primera krasno domovino, katero velja čuvati — in podpišite 6. vojno posojilo!

avtom smo morali vsi z voza; držali smo kljusea pri glavi in repih, sicer bi nam bila odebzgal.

Vožnja s takimi zaprekami in zavorami je bila zamudna ter trudapolna. Ubogi, prisiljeni Vimón iz Bielanke se je meni usmili v dno duše, saj so mu v vednem strahu kapale solze v celih potokih po licu preko ram. Brž ko je čul od daleč ropot avtomobila, je začel buliti in tuliti, kot pretepan otrok. S časom so se pa gorski krampl le privadili samodržem. Ni nam bilo treba skakati več z voza, ampak samo ustavili smo se in vsi štirje držali za vajeti plašivca, ki sta strigla z ušesi.

Gotovo je bil nad 60 km. dolg ta naš polet in izlet. Vsi smo se ga kesali, še trdoglavi Franc je menil, da jo je tokrat pošteno polomil. Proti večeru smo dospeli v mesto, pa še isto noč smo morali zopet nazaj.

Novi-Sad je židovsko mesto, kjer je bilo dobiti takrat še vsega in ne predrago. Nakupili smo tobaka ter raznih drugih reči in se podali v gostilno na prigrizek. V dno pekla vklete poljske klobase s kislim zeljem sem jedel, pokoril sem se vsled tega užitka blizu tri mesece. Ta večerja me je mrtvčila in izsesavala do škebetujočih kosti, predno sem jo prepodil s pomočjo nešteto popitih zdravil. Pivo je bilo pač dobro, s tem smo si privezovali že na pobeg prestrašeno dušo. Poiskal sem še voznika in ga bogato založil z jedjo in pijačo. Dobri možič mi je bil tako hvaležen, da me je hotel samega veselja objeti in poljubiti.

Okoli 10. ure ponoči smo oddrčali v smeri — proti domu. Izhod iz mesta je bil težaven, ker je bila cesta nabito natlačena raznovrstnega trena, katerega leva kolona je vozila iz mesta, desna pa v mesto. K sreči sem kupil svetilko, da smo se uvrstili pri svitu luči med levo vrsto, da se pririne mo na prosto. Dogovorili smo se, da bosta dva spala, a tretji pa bedel in stražil z lučjo in sabljo v roki voz

Naše žrtve za domovino.

Že v drugič v tej grozni vojski je zadela žalostna novica vrlo in krščansko Sotl-ovo rodbino v Smartnu pri Slovenj Gradcu. Dne 22. novembra 1915 je zgubila svojega 20letnega ljubljene sina Mihaela, ki je bil zadet od laške granate in umrl v Ljubljani. Letos pa ji je ugrabila neizprosna in kruta smrt že drugega sina Antona Zorman. Rajni Tonče je služil že v Puli cesarja, pa je bil radi boleznih odpuščen. V tej krvavi vojski je pa bil vnovič poklican dne 21. junija 1915 in pridelen nekemu lovskemu bataljonu v Muravi na Gornjem Stajersku. Bil je tihega, mirnega, zelo prikljupivega značaja, globoko veren, vreden v izpolnjevanju svojih dolžnosti. Potrpežljivo in voljno je prenašal dolga leta trdovratno bolezen brez najmanjšega godrnjanja. Končno so ga predstojniki poslali zdraviti se v bolnišnico v Ljubno na Gornjem Stajerskem. Pa bilo je prepozno! Že čez 10 dni, dne 23. aprila t. l., je umrl, previden s sv. zakramenti. Tako velika ljubezen je bila v srcih njegovih staršev, bratov in sester, da se niso ustrašili velikih stroškov, ampak so ga dali prepeljati na domači mirodvor, kjer spava v skupnem grobu svojega očeta in bratov, ki so šli pred njim k večnemu po plačilo. „Ljubezen vse prenese, ljubezen nikoli ne mine“ (I. Kor. 13, 7-8). Spobjanovi hiši izrekamo naše najgloblje sožalje, ranjke mu pa kličemo besede pesnika:

Ena se Tebi je želja spoznala,

v zemlji domači da truplo leži!

Prišla je žalostna in pretresljiva vest iz Gradca, da je tam v vojaški bolnišnici umrl Franc Vihar, posestnik iz Desnjaka pri Ljutomeru. Bojeval se je na južnem in njegov sin na rumunskem bojišču. Rajni zapušča vdovo in sedem mladotnih otrok, za katere je do sedaj kot vzgleden oče marljivo skrbel.

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. nam pišejo: Pokopali smo dne 28. aprila mladeniča Martina Rajšp iz Drvanje. Svojo težko bolezen je dobil v službi za domovino in cesarja. Dolgo je upal, da ga bo skrbna postrežba in ljubezen bratov in sester ohranila pri življenju in ga ozdravila, a bilo je zaman. Bil je vreden in mladeniške Marijine družbe. Posebno ljubezen mu je ljubi Bog s tem pokazal, da so ga nesli k večnemu počitku lahko s častjo, kakor pokopavamo ude Marijine družbe, dočim ko stotine stotine Marijinih sinov počiva daleč od domovine, se tebi je ena želja spoznala, v zemlji domači da truplo leži. Ti, o Marija, nam pa kmalu pripelji domov častilce svoje, ovenčane z vencem zmage.

Piše se nam: Težko je zdaj nam vsem, in de smrti žalostne so naše misli in zdi se nam, kot bi stali s prižganimi svečami, s sklonjenimi glavami, s tresočimi se rokami pri črni maši, ki se bere na oltarju domovine za žrtvenike naše mile očetnjave. In eden teh je bil Janez Zidanšek iz špitalske župnije pri Konjicah, pešec c. kr. pešpolka štev. 87, ki je končal pravdo svojega mladega življenja, zadet od italijanske granate dne 6. oktobra 1916. Kdo bi se sedaj spomnil pri teh besedah te mladosti, ki klije v teh dnevih novo življenje in neizrečenega, ki mu je sedaj vzraslo neskončno veselje v tem času, ko je umrla vsa naša mladost! Dvakrat je bil ranjen: daljno Galicijo je gnojila in pusti Kras je pabila njegova srčna kri. A sedaj cvete njegov grob

in nakup. Jaz sem prevzel prvi stražno službo od 10. do 12. ure.

Vozili smo že izven mesta, seveda v koloni korakoma. Privozi nam nasproti dragonski tren. Pri brleči svetilki sem videl že od daleč mustačastega dragonskega korporala na konju, ki je vihtel v desnici mogočen bič. S tem bičem je neprestano švigal in štrkal brez vzroka po voznikih leve naše vozeče kolone. Zadiral se je surovo-hripavo:

„Na levo drži, svinja!“

Lomastil je po ljudeh, da so vsled udarcev kar evilili in odskakovali na kozlih. Stražil sem, sedeč zraven voznika spredaj na vozu in čakal nestrpljivo, bo-li nad vse predrzna surovina potipal tudi mene z jermenom. Z desnico sem stisnil krčevito ročaj sablje in se zakopal z očmi v pretepača. Privozili smo mu vstric. Bič je rezko švignil po zraku in meni se je prismolil udarec z dolgo poznato klobaso po obrazu. V trenutku, ko me je ošvnil, sem tudi jaz zamahnil z blestečo ostrino in mu prav pošteno popraskal po prevročih žilah. Zatulil je kot zadeti tur:

„Jezus, Marija!“

Kam sem mu jo prismolil, še danes ne vem. A mislim, da ni nikdar več iz gole hudobije in ošabnosti klestil ter otepal po nedolžnih voznikih.

Vozarili smo mirno naprej, nikdo nas ni torjal radi udarca po korporalu na odgovor. Jaz sem pozabil in odpustil jermenovo klobaso, naj tudi on poveže v vrečo odpuščanja krvavo brazgotino. Odkrito priznam: Še danes se ne kesam, da sem mu puščal pregrešno kri. Bil je goljat po postavi, torej sem mu med brati lahko vrnil le z ostrino.

Kmalu za mestom so prenehale trenske kolone, peketalni in drdrali smo sami naprej. Bal sem se le še avtomobilov, pred katerimi bi konji gotovo pobegavali. Na to nevarnost me je opozoril Franci pred odhodom iz mesta ter me poučil:

(Dalje prihodnjik.)

tam ob deroči, krvaveči Soči, njegova duša pa se raduje pri Niem, ki je vstajenje in življenje!

Na italijanski fronti je bil dne 2. aprila zjutraj težko zasipan od sneženega plazu deseterik Andrej Filipič iz Spodnjega Kamensčaka p. Ljutomeru. Zasipanih je bilo več mož, med temi je bil tudi Filipič. Storil je težko smrt pod sčegom. V 21. letu mu je odvzeto njegovo cvetoče življenje. Ravno dne 15. aprila 1917 bi bilo dve leti, kar se je boril za domovino. Bil je vrl mladenič ter z vsemi ljudmi prijazen. Vse žaluje za njim.

Iz Laznice pri Mariboru se nam piše: Vojni kurač č. g. Letonja je pisal na Laznico, da je padel dne 17. prosinca t. l. na ruskem bojišču od sovražne krogle v glavo zadet Andrej Lešnik, najstarejši sin občespštovane Lešnikove obitelji. Kakor je nekoč poročala „Straža“, ima družina Sauerl iz Lembaha sedem sinov-vojakov. Nedavno je došlo tej družini žalostno poročilo, da je v Tridentu v epidemični bolnišnici umrl za kužno boleznijo mlajši sin Avgust. Ko sem slišal ti žalostni novici, bilo mi je neznosno težko pri srcu. Draga rojaka, tovariša in prijatelja! Žalostni konec Vama je bil usojen, daleč od doma in svojcev, ki so vaju ljubili. Dragi Andrej! Spominjam se dneva, ko so mi v vaši hiši povedali žalostno novico. Sam sem prikrival grenko bol, ko sem tolažil svojo mater in sestre, ki so se jim oči kopale v solzah. Saj vem, da te ne morejo pozabiti. Bil si steber gospodarstva, delaven in skrben, narodno zaveden fant, da te je vse rado imelo. V družbi fantov si bil vedno najvselejše in najbolj zabaven in vsi, ki so te poznali, občutijo sedaj tvojo izgubo. Ko sem pred desetimi leti tebi, dragi Avgust, svojemu birmancu, v lebaški cerkvi držal roko na ramo, pač nisem slutil, da te mi tako mladega, nežnega, komaj 18letnega fantiča smrt ugrabi. Najmlajši izmed sedmoro bratov si moral ti dati življenje na oltar domovine. Za teboj žaluje si volasi oče, ki si mu bil opora pri delu, po tebi vzdihujejo ljubeča mati in sestre. Draga prijatelja! Hladno postleho so vama postleli. Eden spi v daljnih Karpatih, drugi v daljnem Tridentu. Vendar roma vsak večer tiha misel tje v daljne kraje, iskat dva kupčka zemlje, vajina grobova. Spavajta mirno in pokojno, vsi vaju bodemo imeli v svetlem spominu.

Iz Studenice pri Poljčanah: Prežalostno novico so dobili starši Franc in Marija Jug iz južnega bojišča, da je dne 18. aprila padel njih ljubljani sin Franc. Bil je od začetka vojske kot sanitete in si je s svojo hrabrostjo zaslužil bronasto in srebrno kolajno II. razreda in dne 1. aprila je bil povišan v narednika. Za njim žalujejo starši, ki so darovali pet sinov cesarju, izmed katerih so že trije darovali svojo kri za domovino.

Črnovojnik Anton Stojko nam piše: Dne 15. marca je umrl, v prsa zadet od sovražne krogle, K. Nanut, priden Slovenec od S. v. Andraž pri Gorici. Služil je pri 97. pešpolku kot pionir. Žalostno je bilo gledati njegovo drobno dečico in mlado ženo na sliki. Pokopan je na vojaškem pokopališču blizu Bitoneagra v Rumuniji.

Dne 19. aprila je v rezervni bolnišnici v Gradcu umrl Lovrenc Bohinec iz Cven pri Ljutomeru. Bil je priden in delaven mladenič, star šele 24 let. Umorila ga je pri vojakih pljučnica.

Vsem slovenskim žrtvam za domovino naj sveti večna luč!

Mirovno gibanje.

Miru si želi ves svet. To se ne da utajiti. Številno tistih ljudi, ki bi danes resno zahtevali nadaljevanje vojske, je prav malo in še tisti imajo povečini sebične in koristolovne namene. Pomanjkanje živil in vsega, kar je potrebno k življenju, veliki stroški, vse to in še marsikaj drugega vpliva na razpoloženje ljudstev ohlajevalno in pomirjevalno. Toda, kje je še mir! Nekaj časa se je upalo, da bo vsaj Rusija pripravljena skleniti poseben mir z Avstrijo. Poročila pa, ki prihajajo iz inozemstva, pravijo, da se je v Rusiji javno mnenje tako uravnalo, da vsaj merodajni krogi niso za poseben mir. Mir je po mnenju večine začasne ruske vlade mogoč edino le tedaj, ako se sklene med vsemi vojskujočimi se državami in sicer brez vojnih osvojitvev in brez vojne odškodnine. Kot je znano, se je avstrijska vlada že izjavila, da je pripravljena sprejeti take mirovne pogoje. Vse čaka, kaj bo rekla nemška vlada. Zdi se, da Nemčija ni posebno naklonjena takemu mirovnemu cilju, dasiravno so se razmere na francoskem bojišču močno spremenile. V nemškem državnem zboru je stavljena dvojna interpelacija in sicer od protestantovskih konzervativcev in od socialnih demokratov, naj se vlada izjavi, kako sodi o sklepu mira brez vojnih osvojitvev in brez vojne odškodnine. Kakor se poroča iz Berolina, nemški državni kancelar še ne bo kmalu odgovoril, temveč je odgovor odložil tako daleč, kakor to dopušča državnozbornski poslovnik. Morda čaka, tako javljajo listi, na kakšno dejstvo ali na kakšen pojav, ki bi mu olajšal odgovor. Ker državni kancelar tako odlaga z odgovorom, je dokaz za to, da je na Nemškem tista struja, ki na vsak način zahteva osvojitve, pridobitve in odškodnine, še vedno jako močna. V tem je ovira za mirovno stremljenje.

V Stockholmu na Švedskem se bo te dni pričel mednarodni socialistični kongres, na katerem se

bo razpravljalo o tem, kaj bi naj služilo kot podlaga za mirovna pogajanja. Na shod bodo prišli zastopniki socialistov iz Avstrije, Nemčije, Ogrske in morda še od drugod. Francoski in angleški socialisti so odpovedali svoj prihod, tudi ruski in italijanski sodrugji se kujaajo. Torej je precej dvomljivo, da bi ta kongres imel kakšen uspeh, če se ne bodo socialistični voditelji v četverosporazumovih državah v začetnem hipu spomnili na to, da so nekdanji tudi spadali k mednarodni, vojsko obsojajoči socialni demokraciji.

Vztrajno in neumorno se trudi za mir sv. Oče papež Benedikt XV. Poleg neprenehljivih opominov na naslov vojskujočih se držav se zateka k molitvi. Kristjani naj kličejo na pomoč Boga in Marijo, Kraljico miru, da se vendar enkrat doseže toli zaželeni mir. Mesec majnik, posvečen Mariji, je posebno pripraven za to, da verni kristjani svoje mirovno stremljenje kažejo s tem, da molijo k Bogu in Mariji, Kraljici miru. Sv. Oče je te dni odredil, naj katoliški svet pomnoži svoje molitve ter je izdal mirovno molitev k presv. Srcu Gospodovemu in k preblaženici Devici. Naj bi nam majniška Kraljica prinesla če ne naravnost mir, pa vsaj blaženo upanje, da se čimprej sklene mir, katerega si ves svet tako iskreno želi!

Razmere v Rusiji.

Položaj v Rusiji je še vedno v razvoju in še ni dosegel določne stalne oblike. Zunanji minister Miljukov je dne 1. maja naročil ruskim zastopnikom pri tujih vladah, da Rusija ne namerava skleniti z nobeno državo posebnega miru in da so vesti o pogajanjih za poseben mir izmišljene. Vojaško-delavski odbor, ki izvršuje nadzorstvo nad začasno vlado, je izjavil, da je odločno proti temu, da bi se vojska nadaljevala do skrajnosti. Listi prinašajo poročila, da se radi vladne izjave, da še Rusija ne misli na mir, izbruhnili v Petrogradu in drugih ruskih mestih nemiri, ki so naperjeni proti vladi. Nekateri listi so celo poročali, da namerava začasna vlada odstopiti. To pa se zdaj ne bo zgodilo, ker so se razni voditelji zopet pobotali med seboj, na množice pa je vplival delavski in vojaški odbor. — Kdaj bo dobila Rusija svojo pravo ustavno obliko, še ni določeno. Začasna vlada še dosedaj ni odredila volitev za ustavodajno skupščino. — Anglija in Amerika zalagata Rusijo z denarjem in vojnim gradivom. Tako dobiva poseben Angleži vedno večjo moč v Rusiji. Angleški agenti podkupujejo z denarjem vplivnejše osebe in tako načrtoma delajo proti Nemčiji.

Amerika in Nemčija.

V Ameriki se vrše velika prebiranja in nabiranja vojakov. Severna Amerika je začela žvenket z orožjem. Tekom nekaterih mesecev hočejo Zedinjene države baje poslati na evropsko bojišče pol milijona mož in 400 težkih topov. Predsednik Wilson se silno trudi, da bi dobil od Mehike zagotovilo, da Mehika Zedinjenih držav ne bo zahrbtno napadla. Začnje dni krožijo po listih vesti, da sta se Wilson in predsednik mehiške ljudovlade Karanca dogovorila in sprijaznila. Wilson ima baje že Karancevo zagotovilo v rokah, da v ameriško-nemški vojski ostane strogo nepristranski. Švicarski listi zatrjujejo, da se je Wilson zavezal napram Karanci, da ga bodo Zedinjene države vedno štitele v boju proti njegovim domačim nasprotnikom. — Nekateri vesti zatrjujejo, da se je razpoloženje med Zedinjenimi državami in Japonsko zelo ohladilo. Japonci sumničijo, da strastna mobilizacija v Severni Ameriki ni naperjena samo proti Nemčiji, temveč tudi proti Japonski. — Zedinjene države so nahujskale tudi Kitajsko, da je napovedala Nemčiji vojsko in se tako lažje oborožuje, če treba tudi proti Japonski. — Stevilo držav, ki stopajo na stran sovražnikov Nemčije, postaja vsak dan večje. Tako se te dni poroča, da bo tudi ameriška ljudovlada na otoku Haiti (vzhodno od mehiškega zaliva) v kratkem napovedala Nemčiji vojsko.

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču postaja artilerijski ogenj, posebno na Krasu in na južnem Tirolskem, vedno hujši. Švicarski vojaški strokovnjaki sodijo, da je to znamenje za resne priprave za bodočo ofenzivo. Pred Gorico smo dosegli nekaj uspehov. Iztrgali smo Italijanom nekaj strelskih jarkov in smo vjeli okrog 50 mož. Zračni letalci se pridno gibljejo na obeh straneh. Pričakuje se torej v bližnjih dneh prav vročih bojev.

Na ruskem in rumunskem bojišču se kaže na posameznih odsekih živahnejše gibanje. V Moldaviji so se zadnji teden vršili v posameznih odsekih precej ostri boji, ki pa položaja niso prav nič spremenili. Naši imajo svoje postojanke dobro zavarovane. Na ruski strani ni posebnega navdušenja za ofenzivno delovanje. Radi tega četverosporazumov up, da bi ruska armada v bližnji bodočnosti dosegla kakih posebnih uspehov, ni dosti utemeljen. Vez pokorščine v ruski armadi je preveč zrahljana.

Na francoskem bojišču je prišlo dne 4. maja do nove, četrte bitke na 30 km široki fronti pri Arrasu, v katero so poslali Angleži 44 divizij in pa najmanj 2000 topov, med temi 300 najtežjih topov najnovejšega izdelka. Bitka je trajala do dne 7. maja opoldne. V štiridnevni bitki je padlo poldrugi milijon granat na nemške postojanke. Vse ozemlje je bilo razorano in spremenjeno v puščavo. Kjer so bile poprej lepe naselbine, ni ostal ne kamen na kamnu. Tudi v tej bitki se Angležem ni posrečilo predreti nemške bojne črte, četudi so zastavili vse svoje sile. Nekaj kilometrov razoranega ozemlja in tri v razvaline spremenjene vasi je bil ves angleški uspeh. — Skoro istočasno kakor Angleži pri Arrasu so naveli Francozi s 15 divizijami, torej okroglo 200.000 mož, na nemško fronto v Šampaniji pri gorovju Vinterberg. Borba, ki je trajala tri dni, je bila tako silovita, da ji tudi v tej svetovni vojski ni izlaha primere. Izgube so na obeh straneh ogromne. Na tisoče mrtvecev je pokrivalo bojišče. Tudi Francozom se ni posrečilo predreti nemške fronte. Francoski naval je bil odbit. Nizozemski listi pišejo, da je vsa severozahodna Francija ena sama velika vojaška bolnišnica.

Na macedonskem bojišču živahno gibanje. Vsi sovražni napadi med jezerom Ohrida in Prešpa so bili odbiti, istotako na 8 km široki fronti ob kolenu reke Črne. Ob reki Vardar in jezeru Dojran hudi artilerijski boji. Francosko uradno poročilo javlja, da so se bojev pri Ljumnici dne 5. maja v odlični meri udeležili tudi grški vojaki, pristaši Venizelosa, ter zasedli 5 km ozemlja. Tudi drugega dne je polk, sestavljen iz Venizelistov, odbil bolgarski napad in vzel nekaj sovražnikov. V obeh bitkah so se Venizelisti baje izborna izkazali.

Na turških bojiščih so boji nekoliko pojenjali. Samo na kavkaškem bojišču živahni spopadi med turškimi in ruskimi sprednjimi stražami.

Četni na delu

Meseca aprila so P-čolni potopili nad en milijon ton sovražnih in nepristranskih ladij. Od začetka vojske do dne 1. maja so Nemci baje potopili Angležem že okrog 35% njih trgovskega ladjevja. Pomanjkanje živil postaja vsled tega tudi pri naših sovražnikih vsak dan občutnejše.

Razne politične vesti.

Cesar Karel in cesarica Zita sta zadnje dni preteklega tedna obiskala Galicijo. Cesar se je odpeljal dne 3. maja skozi Krakov v vzhodno Galicijo. Obiskal je glavno mesto Lvov ter se od tam podal na fronto med Stanislavom in Kalušem. Z vojski v jarkih se je prijazno pogovarjal v njih materinskih jezikih ter jim osebno pripenjal odlikovanja. Na potu na fronto in nazaj so od vseh strani drli ljudje, da vidijo svojega mladega cesarja. Pustili so delo in so ob cestah in železnicah, kjer se je vozil cesar, napravili slavoloke in razobešali zastave. Živijo-klici so doneli iz tisočih grl ves čas od Krakova do fronte in nazaj. V neki vasi blizu Lvova so mu napravili posebno pristrčni sprejem. Solški otroci so peli cesarsko pesem, belo oblečene deklice so mu izročile nebroj šopkov, ljudstvo in vojaštvo pa mu je na obširnem travniku napravilo špalir. Dne 5. maja se je pripeljala tudi cesarica Zita v Galicijo. Svojemu visokemu soprogu se je pripeljala nasproti do mesta Ržežov, odkoder se je skupno s cesarjem peljala v Krakov. Po celi zahodni Galiciji se je kakor blisk raznesla vest, da se peljeta cesar in cesarica v Krakov. In zopet so drli od vseh strani ljudje ob železnico, kjer je vozil dvorni vlak. Veselega vsklikanja ni bilo ne konca ne kraja. Cesar je dal vlak na več krajih ustaviti, da sta se on in cesarica mogla zahvaljevati ljudstvu za izredno pristrčne sprejeme. V Krakovu je bil sprejem izredno pristrčen. Mestni župan dr. Leo je pozdravil visoka gosta, odgovoril mu je cesar sam in zagotovil, da bo vse storil, da se škoda po vojski čim prej poravnava. Ljudske množice in vojaštvo je priredilo cesarski dvojici izredno ganljiv in slovesen sprejem. Mesto je bilo tako bogato okrašeno z zastavami in deloma tudi z zelenjem in cvetjem, kakor še nikdar prej. Cesar in cesarica sta se s kolodvora odpeljala v Marijino cerkev, kjer ju je sprejel knezoškof knez Sapieha. V cerkvi sta prisostvovala kratki pobožnosti. Ko sta se pokazala na ulici, je zopet donelo iz tisoč grl: „Živijo cesar Karel, živijo cesarica Zita!“ Nato sta v poslopju okrajnega glavarstva sprejela več odličnih oseb, med drugimi tudi odposlanstvo Poljskega kluba, kateremu je cesar obljubil, da bo po očetovsko skrbel za Galicijo in bo gledal, da bodo Poljaki in Rusini živeli v lepi slogi in zadovoljnosti. Tudi slovo je bilo zelo pristrčno. Dne 6. maja sta se cesar in cesarica pripeljala nazaj na Dunaj.

Priprave za državni zbor se delajo na vseh koncih in krajih, samo od strani vlade ne. Za to že mnogi sumijo, da sedanja vlada vendar ni s celim srcem za državni zbor in da bi ji rajši bilo, ako bi ga ne bilo. Nemški nacionalverband je določil kot kandidata za predsedniško mesto v državni zbornici dr. Grossa, svojega doseďanjega predsednika in sicer

na pritisk nemških radikalcev pod vodstvom znanega Karl Herman Volfa. Dr. Gros bi bil zaradi svoje nerodnosti in neprijaznosti kakor nalašč za to, da se ustvari za delovanje državnega zbora največje ovire. V smislu nemških radikalcev pa je, da državni zbor ne dela in da se zopet upostavi § 14, ki bi jim naj prinesel nemški državni jezik. Socialni demokrati so se ostro izrekli proti kandidaturi Grosa, in izjavili, da ga ne bodo volili. Težko tudi, da bi ga Slovani volili. Hrvatsko-slovenski klub ima klubovo sejo dne 29. t. m. na Dunaju.

V četrtek, dne 24. t. m., ob 10. uri dopoldne, se vrši seja načelnikov klubov, katere se bodo udeležili poleg članov predsedstva sledeči zastopniki zborničnih skupin: Stanek, Bilinski, Stepinski, dr. Korošec, dr. Ivčević, Romančuk, Vasiljko, dr. Gros, Dauser, dr. Ofner, Seitz, dr. Faidutti in Simonovič. Posvetovali se bodo, kako se naj državni zbor sestavi, katere odseke naj voli in kako se naj delo razvrsti, ki ga čaka.

Kakor poroča poročevalnica „Slavische Korrespondenz“ iz Dunaja, so nemški poslanci Stelzl, Volf in Keschmann dne 8. maja obiskali člane Češke Zveze ter so jih pozvali, naj ne nasprotujejo kandidaturi dr. Grosa za zborničnega predsednika. Čehi se še niso izjavili.

Zastopniki avstrijskih kmetijskih družb so se oglasili pri prehranjevalnem ministru Höferju in ga opozorili, da se mora storiti vse, da se ohrani kmet-skemu stanu veselje do dela in da se ga podpira pri izvršitvi poljskega dela, ki je letos še večje važnosti, kakor kdaj prej. Splošno prevladuje mnenje, da pač minister Höfer ni kos svoji velevažni nalogi.

Poročali smo, da je cesar pozval ogrskega ministrskega predsednika grofa Tisa, naj da večjemu številu ljudstva volilno pravico za državni zbor. Bati se je, da Tisa ne bo hotel izpolniti cesarjeve želje v polnem obsegu. Vsaj opozicijske stranke mu nič ne zaupajo. To ve tudi Tisa, za to je hotel vzeti dva ministra iz opozicijske ustavne stranke, toda oba sta odklonila, ker se ne strinjata s Tisovo politiko.

Milanski listi priobčujejo, da se je črnogorski sabor pod vodstvom bivšega ministra Radovića izjavil za zedinjenje s Srbijo. Pašić da je to misel označil kot celo važno. Pak da čaka Črnogorcev, če se odločijo za to, popolno zenačenje s Srbijo v političnem in državnem pogledu. Kakor se vidi, hifi ta gospoda kaj lahkega srca mimo dejstev, ki jih je ustvarila moč orožja naše monarhije: mimo dejstev, da črnogorske vojske ni več, da so le še ostanki srbske vojske izven domače zemlje, sta Črnagora in veliki del Srbije v oblasti vojnih sil monarhije, da morata bivša vladarja Srbije in Črnogore iskati gostoljubja v tujih deželah.

Tedenske novice.

Rojstni dan cesarice Zite. Včeraj, v sredo, dne 9. maja, se je po širni Avstriji obhajal rojstni dan naše mlade in pri vseh narodih ljubljene cesarice Zite. Ljudstvo je povsod teknovalo, kako bi lepe in pristrčnejše proslavilo svojo vladarico. Hiše so se ozaljšale z zastavami, cvetjem in zelenjem. Šolska mladež in vse, kar se je moglo odtrgati nujnemu delu, je hitelo v cerkve, da prosi Boga milosti in božjega blagoslova za cesarico Zito in njeno visoko rodbino. V Mariboru je prevzvišeni knezoškof dr. M. Napotnik služil v stolnici ob 10. uri slovesno sv. mašo, katere so se udeležili številni zastopniki raznih vojaških, državnih in drugih uradov, ter mnogo vernega ljudstva. Odkar je hudobna roka morilec-laha umorila blago cesarico Elizabeto, je bila Avstrija, kakor številni otroci, brez matere. Sedaj pa, ko nam je previdnost zopet naklonila deželno mater v osebi ljubljene cesarice Zite, vzklikamo posebno mi Slovenci z vsemi avstrijskimi narodi enodušno:

Kar se more v srečo šteti.
Večni Bog naj podeli:
Karelu in blagi Ziti,
Čeli hiši Habsburški!

Cesar Karel podpisal 24 milijonov K vojnega posojila. Cesar Karel je naznanil finančnemu ministru, da bo podpisal 12 milijonov K 6. avstrijskega vojnega posojila. Enako svoto bo podpisal tudi na ogrsko vojno posojilo.

Slovenska Kmetjska Zveza je imela dne 9. t. m. predpoldan in popoldan dobro obiskano odborovo sejo. Poslanec dr. Korošec je podal sliko sedanjega političnega položaja. Po temeljiti dolgotrajni razpravi se je sklenilo pozvati štajerske državne poslance, da v državnem zboru v smislu plemenitega prizadevanja presvitlega cesarja podpirajo vse, kar bi nas moglo dovesti do težko zaželenega miru. Pozivlja se nadalje poslance in celo slovensko javnost, da žalostnim razmeram, v katerih živijo sedaj koroški Slovenci, posreduje največjo pozornost. Kot članica V. t. S. izraža štajerska Kmetjska Zveza z ozirom na pogodbo na Kranjskem bratsko željo, da se odstrani ovire, ki so slogi v S. L. S. na poti. — Da se doseže v sedanjem prevažnem času kolikor mogoče skupen in enoten nastop vseh štajerskih Slovencev v narodnih zadevah, se sklone, stopiti v stik s štajersko Narodno stranko. — Nato so se še zelo teme-

ljito in obširno obravnavala vsa pereča gospodarska vprašanja, ki zadevajo Slovenski Štajer in se storili tozadevni sklepi. Razprav so se udeležili Roškar, Pišek, dr. Verstovšek, dr. Hohnjec, Medved, župan Ratej, župan Galunder, Korpar, Čater, Tran-nik, Doberšek, Čizek, Vračko itd.

Visoko odlikovanje. Cesar je odlikoval v. l. g. Andreja Glibe, dekana in župnika v Ormožu, za njegovo neumorno delovanje za civilno prebivalstvo in za vojaško v ormoški bolnišnici s častniškim častnim znakom II. vrste z vojnim okraskom. Cestitamo!

Duhovniška vest. O. g. Ivan Krušič, kaplan v Solčavi, je kot vojni kurat vpoklican v vojaško službo.

Za svetnico proglašena. V cerkvi sv. Petra v Rimu je sv. Oče Benedikt XV. ob navzočnosti večjega števila kardinalov proglasil špansko redovnico Terezijo Marijo od Sv. Jerneja, ki je bila rojena v 16. stoletju, za svetnico.

Nova molitev za mir. Rimski list „Osservatore Romano“ objavlja pismo sv. Očeta kardinalu-državnemu tajniku, v katerem priporoča papež vernikom novo molitev k presv. Srcu, v kateri se prosi Preč. Devico priprošnje za mir. Sv. Oče je naročil, da se od 1. junija naprej v Marijine liturgije dostavi tudi besede: „Kraljica miru, prosi za nas!“

Papež prosil za pomilostitev banjaluških in sarajevskih obsojencev. Naš cesar je pomilostil vse-Srbe, ki so bili leta 1916 v Banjaluki in Sarajevu radi veleizdaje obsojeni na smrt. Vseh pomiloščencev je 19. Za obsojence je prosil španski kralj. Uradni list bosanske vlade „Sarajevski list“ poroča, da se je za obsojence toplo zavzel tudi papež in sicer na sledeči način: Bosanski poslanec, Srb Danilo Dimović, znani odvetnik in branitelj obtoženih Bošnjakov grško-vzhodne vere, je odšel pred dvema mesecema k papeževemu nunciju na Dunaj in mu izročil prošnjo, naj bi sv. Stolica posredovala pri Njegovem Veličanstvu za vseh 19 obsojencev. Kakih deset dni na to je dobil nuncij od papeža sporočilo, da naj gre v njegovem imenu k zunanjemu ministru grofu Černinu in Njeg. Veličanstvu in prosi, da naj bi se obsojencem oprostila smrtna kazen. Nuncij je to takoj tudi storil, a Njegovo Veličanstvo je najljubeznejše ugodilo papeževi prošnji.

Vojskovodja Borojevič o Dalmatincih. Profesor Bruno Lovrič priobčuje v „Našem Jedinstvu“ mišljenje generala Borojeviča o sokolih junaškega hrvatskega Krasa in sinje Adrije. Borojevič je rekel: „Vi želite, da Vam povem svoje mišljenje o vojaki iz Dalmacije, pred vsem o junakih 22. pešpolka. S tem me spravljate v toliko v nepriliko, kolikor ne vem, kako bi začel in kako končal. Da povem prilično: Dalmatince je hraber kakor lev in zvest kakor pes. Skoziinskozi zaupen je do ganotja, vdan voščteljem, ki ga razumejo in znajo z njim postopati: po naravi trd kakor domovinski mu Kras, skoro brez vsake zahteve; Dalmatince je ob Soči izvršil čudeže junaštva. Ne nekaj dni, ne nekoliko tednov, marveč cele mesece neprestano v prvi črti, čez dan v boju, ponoči delajoč okope in to vedno v sovražnem ognju, so ti vrli junaki obdržali svojo veselo naravo v toliki meri, da se mora človek začuditi. Drzni v borbi, drugače mirni in dobri kakor otroci. Ob svojih najtežjih trenutkih pri Soči sem se čutil nad vse srečnega, ker sem mogel na najnevarnejših in najvažnejših točkah porabiti tri dalmatinske polke, dobro vedoč, da te točke ne padejo, dokler ne pogine tudi poslednji Dalmatince.“

Glas iz fronte. Priprost črnovojnik nam piše iz fronte: Vsak pojav v svetovnem položaju, ki nam vzbuja upanje na mir, nam je v veselje, v tolažbo, tudi tu na fronti, zato tudi že težko čakamo, da se snide avstrijski državni zbor, v kojega imamo upanje, da bo položaj predrugačil. Gospodje poslanci! Mi smo Vas izvolili, zato si prilastujemo to pravico, da Vam naročamo, če boste v tem sploh merodajni: porabite vsako prilikost, da se doseže mir. Naša in naših potomcev hvaležnost Vam je zagotovljena. Veliki strah pred državnim zborom, posebno da ne bo mogel delovati pa je privedel do tega, da si nekateri prilastujejo več pravice v naši ustavni državi, kakor jim po pravici gre. Kakor se vidi, ti ljudje pač malo poznajo ali nočejo poznati enakopravnosti. Povejte tem gospodom naj se pridejo k nam na fronto učiti enakopravnosti. Devet mož nas je pri švarmu iz sedem narodnosti, a nikomur ne pride na misel, da bi si prilastal več pravice in gorje mu, ako bi se mu samo vzbujala ta misel. Vsi enako uživamo eno gorje, ki ga vojska zada vojaku na fronti. Pogledati naj pridejo ti ljudje skupen grob, kamor polagamo naše padle tovariše! Različnih narodnosti so, iz različnih dežel so doma; vsi so žrtvovali največ, da, vse, kar so imeli, svoje življenje, in sedaj vsi jednako skupno mirno uživajo mir. Kdor si tega ne da dopovedati, naj pride k nam. Trda je naša šola, a temeljita je! Zapisal sem te vrste v imenu mnogih svojih tovarišev. Vas, g. urednik, pa prosim, da jih priobčite. Bog daj, da najdejo moje besede odmev in vspeh tam, kamor so namenjene. M. B., črnovojnik.

Nemški državni jezik. S kmetov se nam piše: Vi in Vaš list sta pač smešna, da se v potu svojega obraza borita proti nemškemu državnemu jeziku. Saj največji Nemci sami opuščajo misel na nemški državni jezik. K nam prihajajo iz mesta teden za tednom visoki in nizki uradniki zaradi živili. Ali mislite, da

se poslužujejo nemškega državnega jezika? Kaj se! Občevalni jezik naših nekdanj tako zagrizenih nemških uradnikov je postala naša ljuba slovenščina. Živela slovenščina! Ne bojujte se torej proti veterinim mlinom, ki so povrh še tudi zapečateni od prehranjevalnih oblasti.

Dva Slovenca v angleškem vjetništvu. Leop. Konečnik od 2. saperske stotnije v Ptuj nam pošilja sledeče pismo, ki ga je dobil od svojega brata, ki se nahaja v angleškem vjetništvu: Anglija, dne 17. februarja 1917. Dragi bratec! Srčne pozdrave pošiljava podpisana iz daljne Anglije in poročava, da sva še živa. Pišema pogosto, da sva porabila že skoraj ves papir, pišema domov in tudi „Slov. Gospodarju“, a ne dobimo nobenega odgovora. Nahajama se na neki graščini in nama dobro gre, Mogoče da boš Ti to pismo vendar le dobil. Če ga dobiš, pošlji ga „Slov. Gospodarju“, naj sporoča, da še živita 2 slovenskoštajerska rojaka Jakob Konečnik iz Jarebine in Ivan Petek iz Polenškaka ter pozdravljata starše, brate, sestrice, ženi in otroke. Prosim, spominjajta se naju v molitvi, da bi nas Bog rešil in nam podelil skorajšnji mir in veselo svidenje. „Slov. Gospodarja“ prosima, naj potolaži najini rodbini, če še živita. Midva, dasiravno ne dobima nobenega glasu od doma, se tolažima, da se skoraj vidimo. Moja roka je okorna za pisavo. Ta papir nama je dalo neko dobro dekle. Imama malo časa za pisati, a še to morama storiti samo na skrivnem. Z Bogom! Na veselo svidenje! J. K., vojni vjetnik, Raptorka, Rück. Voch 12, Anglija.

Odlikovanja. Iz fronte se nam piše: Nedavno je bilo odlikovanih več mož in fantov od neke težke baterije in metačev min (vojna pošta 628). Med temi odlikovanci so: Slavko Rutman, desentnik iz Solenskega, Ivan Antolič iz Ormoža, Jožef Jurkovič iz Hajdine, Ferdinand Paternoš iz Celja, vsi predstrelci, odlikovani s srebrnimi hrabrostnimi svetinjami drugega razreda. Prsa Ivana Antoliča krasi že bronasta svetinja od težkih bojev lanskega leta. Pet. Cekič, desentnik iz Goriškega, in Blaž Kobilčnik, predstrelci iz Koroškega, sta odlikovana s hrabrostnimi bronastimi svetinjami.

Zene iz Orehovevsi pri Slivnici so darovale mesto venca na grob v. l. g. Franca Hirti za Dijaško kuhinjo 53.30 K.

Nepoštena kupčija. V Feldbahu na Srednjem Štajerskem so zaprli dva mlada nemška bogataša, pivovarnarja Davida in veleposestnika Fausterja, ker sta pri rekviriranju živine goljufala erar za več stotisoč kron. Oba sta tudi bila oproščena vojaške službe.

Gospodarske novice.

Oprostitev planšarjev. Prošnje za oprostitev planšarjev in osebja sirarn se odslej pošiljajo na e. kr. domobransko ministrstvo, oddelek za oprostitev, in sicer za osebe v zaledju po politični okrajni oblasti potom cesarskega namestništva, za vojaške vojske armade po politični okrajni oblasti naravnost na e. kr. domobransko ministrstvo, oddelek za oprostitev. „G. G.“

Pojdite po galico! Kdor si še ni prikrbel galice za škropljenje, naj gre takoj po njo k okrajnemu zastopu ali pa k občini. Cena 3 K 30 v za 1 kg.

Zavoljo rekviriranja mleka. Vsak živinorejec si sme obdržati za vsako osebo v svojem gospodarstvu na dan pol litra mleka. Tako se glasi namestniški odlok z dne 12. aprila 1917. Več o tem v petkovi „Straži.“

Vojaška uprava zahteva zopet več sena. C. kr. okrajna glavarstva zahtevajo od občin zopetno oddajo sena za vojaštvo in sicer na podlagi zakona o vojnih dajatvah. Občinam se bo kratkoma določilo, koliko sena še morajo oddati. Pomankanje sena pa je sedaj že tako splošno, da morajo kmetje svojo vprežno živino gnati na pašo, ker je suha krma večinoma pošla.

Dobavne pogodbe za krompir. Namestnija je odredila, da se dobavne pogodbe za zgođnji krompir in za dobavo krompirja pred 10. avgustom v vseh slovenskoštajerskih ter radgonskem in lipniškem okraju ne smejo sklepati.

Zeljnato seme. Potovalni učitelj Brüdners nam piše, da ima Zveza gospodarskih zadrug v Gradcu večje množine izbornega semena za pozno zelje v zalogi. Sedaj je še čas, da se vseje to seme. Seme se naroča pod naslovom: Zveza gospodarskih zadrug, Eggenberg pri Gradcu, Alte Poststrasse št. 152. Najmanjša množina semena, ki se pošilja, je 100 gr. Zelje bo letos za ljudsko prehrano izvanredne važnosti in se bo dobro plačevalo. Nasadite ga tudi po vinogradih.

Svarilo pred ponarejenim namiznim oljem. — Štajersko cesarsko namestništvo razglašajo: V zadnjem času so spravili med ljudstvo kot nadomestilo za namizno olje neko vrsto ponarejenega olja pod imenom „Karagol.“ Ta vrsta olja ne vsebuje prav nobenih redilnih snovi in ni nobeden nadomestek za namizno olje. Pred nakupovanjem vseh teh vrst olja se odločno svari.

Cene za les. Dunajska poročila pravijo, da so avstrijske velike lesne trgovine sklenile sledeče cene za les za kubični meter in sicer do preklica: Hlodi mehek les 40—60 K, trd les 80—118 K, deske mehek les 95—110 K, na Češkem 150—200 K. Hra-

stove debele deske 240—260 K, tanjše 265—278 K. Otesani ali oglati hlodi mehek les 62—88 K, trdi 230—260 K. Na Štajerskem za plohe stavben mehek les 35—50 K za kubični meter, za plohe trde 50—65 K. Mehke deske 90—120 K, oglati ali otesani les 70—120 K, deske trde 115—230 K. Cene stalno naraščajo, a blaga pa mnogo pre malo.

Lesne cene v Nemčiji. V Manheimu so plačevali deske 1' 12" po 540 mark. V Mogunciji je bilo popraševanje po mehkih deskah zelo živahno. V Memingu so plačevali za navadne neprebrane deske 1' 2" do 148 mark za 1 kub. meter. V Ašafenburgu je bilo popraševanje po hrastovem lesu, ki se rabi za železnice, zelo živahno. Na ostalih nemških lesnih trgih nobene bistvene spremembe.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zlatcu se je v pretekli dobi kupila neznatna množina tujega hmelja. Cene za tuj hmelj so padle in so se gibale med 85 do 105 K za 50 kg. Vsled pomanjkanja ječmena je v pretekli dobi 5 pivovarn na Češkem ustavilo o-brat. Hmeljski nasadi na Češkem kakor tudi pri nas so vobče dobro prezimili, pač pa so bili na Ogrskem precej prizadeti. Nadejati se je, da bodo cene za tuj hmelj vsled pomanjkanja ječmena začele stalno padati.

Prošnje za nakazila sena ali slame se morajo odslej vlagati edino pri okrajnih glavarstvih, v mestih Maribor, Celje in Ptuj pa pri dotičnem magistratu. Tozadevne prošnje na namestnijo se ne bodo vpoštevale.

Vprašanja in odgovori.

Zavoljo najvišjih cen za žganje. Vprašajo nas: Čital sem, da so za raznovrstno žganje uradno določene najvišje cene, ki pa so zelo nizke. Ali veljajo te cene tudi za naravno slivovko, droženko in druge, doma kuhane vrste žganja? — Odgovor: Urad za ljudsko prehrano na Dunaju je sporazumno s finančnim ministrom dne 11. aprila 1917 določil najvišje cene za spirit in razne s pomočjo spirita na „mrzel“ način pripravljene žgane pijače. Na mero-dajnem mestu se nam je zadržilo, da za naravno slivovko, droženko, tropinovec, hruškovec itd. ta naredba ne pride v poštev. Za vse vrste „žlahtnega“, t. j. naravnega žganja torej niso postavljene najvišje cene. Vendar se svetuje, da se za to blago ne zahteva očitno pretiranih cen, ker lahko kljub temu vsak prodajalec oziroma kupec pride v navskrižje s cesarsko naredbo o draženju.

Zavoljo razdelitve krompirja. Iz Pobrežja pri Mariboru se nam piše: Pri nas se je potom občine delilo semenski krompir. Nekateri so ga dobili po 100, 200, 300 do 400 kg, drugi, ki so tudi prosili, pa nič. Kam se naj obrnemo? — Odgovor: Pritožite se na prehranjevalni urad mariborskega okrajnega glavarstva, Edmund Schmidova ulica. Navedite vse podatke, ki jih navajate v pismu.

Zavoljo razdrtega mostu. Iz Oplotnice nam piše več posestnikov: Pred tri četrt letom nam je napravil potok Oplotnica precej škode. Odnese nam je dva mostova, ki bi se zelo nujno rabila in tudi precejšnji kos ceste na obeh straneh potoka. Kmetje, trgovci in vsi prebivalci imajo mnogo škode. Vsa popravila bi morala urediti občina na svoje stroške, a naš g. župan se za to prav nič ne briga. Kam naj prosimo za pomoč? — Odgovor: Obrnite se na okrajno glavarstvo, naj ono pritiska v interesu javnega blaga na občino. Prihodnjč glejte, da si izvolite drug zastop!

Razne novice.

S coklami v pisarne. Dunajski magistrat je kupil 300.000 parov cokel, katere bo porazdelil med mestne uslužbence in njih rodbine. Mestnim uslužbencem je naročeno, da se naj za vzgled drugim ne sramujejo nositi cokel tudi v pisarne in urade, ker se je nadejati še večjega pomanjkanja obuval iz usnja.

Mož težak samo 27 kg. V seji društva avstrijskih zdravnikov na Dunaju so preteklo sredo kazali moža, ki je bil star 22 let in je tehtal samo 27 kg. Visok je 142 cm, se torej glede velikosti in teže prav nič ne razločuje od dečka, starega samo kakih 11—12 let. V primeri s truplom ima dolge noge in roke. Doma je iz Solnograškega.

Hoja in človeški značaj. Mnogi ameriški učenci se bavijo s študiranjem človeške hoje in trdijo, da se more po tem spoznati značaj vsakega človeka. Vsak ljudski tip ima svoj način hoje in če poznamo glavne tipe, lahko napravimo tudi karakterizacijo tipov, ki se ločijo od glavnih. Lahko miselnosti in površni človek ima normalen korak, toda nepri-meren veličini samega telesa. Sitneži imajo kratke korake, enake tudi neodločni ljudje. Človek, ki si je svest svojega smotra, stopa krepko. Vetrnjak se pozna po tem, da ima vedno razbite pete. Lahko se zibajoča hoja, z lahkim zibanjem glave na stran, je karakterizacija ljubeznjivih in poštenih ljudi. Enako hojo, samo z naprej nagnjeno glavo, imajo delavni ljudje. Vračljivec se nikdar ne ziblje pri hoji, on le malo poskakuje. Enako tudi ljudje, ki so vedno zapostavljeni, a ničesar ne dovrše, samo s to razliko, da napravljajo ti navadno še več nepotrebnih korakov. V tesni zvezi s hojo je tudi miganje rok. Čim večji lok napravijo roke pri hoji, tem nesigurnejša je hoja. Če je pri hoji pest stisnjena, je dotični človek navadno prevzet s kako mislijo.

Najnovejša poročila iz avstrijskega poročila.

Dunaj, 9. maja.

Na ruskem in italijanskem bojišču nič posebnega. — Na macedonski fronti med jezeroma Ohrida in Prespa so predvčeraj avstro-ogrske in turške čete preprečile sunek sovražnih čet.

Iz nemškega poročila.

Berlin, 9. maja.

Francosko bojišče.

Vsled neugodnih vremenskih razmer je bilo artilerijsko delovanje živahnejše samo na nekaterih mestih. Med Vinterbergu in med cesto Corbeny—Berry —Bac so zvečer napadale sveže francoske čete, ko so poprej najživahnejše obstreljevale nemške postojanke. V siloviti borbi pognan v beg v boju deloma iz bližine, deloma v protisunku. Sicer je pa bilo vojno gibanje vsled neugodnega vremena v protisunku odbito.

Vzhodno bojišče.

Severno od Kirlibabe (Bukovina) so bili vsi ruski napadi odbiti.

Macedonsko bojišče.

Na macedonskem bojišču živahno gibanje. Po močni artilerijski predpripravi je pogнал general Sarraill močne čete v boj. Huđi boji so se bili med jezeroma Prespa in Dojran. Ob kolenu reke Crne so se bili noč in dan srditi boji. Vsi sovražni napadi so bili odbiti.

Pred novo italijansko ofenzivo?

V švicarskem listu „Berner Bund“ piše znani švicarski vojaški strokovnjak sledeče: Računati se mora z dejstvom, da bodo Angleži in Francozi nadaljevali svojo ofenzivo na francoskem bojišču. To ofenzivo bo izpopolnila in podpirala italijanska ofenziva, kajti vremenske razmere za italijansko ofenzivo so postale ugodne. V Italiji tudi upajo, da dobijo ojačenj iz Francije. Bojno delovanje ni postalo živahnejše samo na fronti Gorica—Tolmin—Bovec, ampak tudi na tirolski fronti.

Najkrvavejši boji.

Na francoskem bojišču se vrše na posameznih odsekih tako krvavi boji, da je voda v rekah Aisne, Marne, Skarpe itd. popolnoma krvava. Od nepokopanih mrličev se širi grozen smrad. Žrtve Nemcev, Francozov in Angležev so ogromne. Na dan pade več tisoč mož. Tako poročajo vojni dopisniki nepristranskih švicarskih listov.

Amerika gradi nove ladje.

Iz Vašingtona se poroča, da se od severoameriškega kongresa zahteva dovoljenja 6 milijonov dolarjev za zgradbo novih ameriških trgovskih ladij.

Turčija hoče ugoditi ruskim željam.

Turški poslanik v Bernu v Švici je izjavil, da je Turčija pripravljena, ugoditi ruskim željam in odpreti za ruske ladje Dardanele. Turčija je tekom sedanjega vojske prišla do prepričanja, da se Carigrada od morja sem ne more ogroziti, četudi bi Anglija izrabila vse svoje moči.

Slovenci, Slovenke!

Podpisujte 6. VOJNO POSOJILO

pri domačih denarnih zavodih

Dopisi

Maribor. Spodnještajerska ljudska hranilnica in posojilnica (Stolna ulica št. 6) sprejema med uradnimi urami prijave za 6. vojno posojilo.

Maribor. Ker se je varenje piva močno zmanjšalo, se bo pivovarna Götz preustrojila v sušilnico sadja in zelenjave. Tozadevna stavbena dela so že večinoma končana. V tej sušilnici se bo baje v 24 urah posušilo 30.000 K surovine. Nova tovarna bo pripravljala na umetni način tudi kisle zelje in nado-mestke za kavo. — Dne 3. maja je umrl izdajatelj lista „Marburger Zeitung“ in lastnik tiskarne Leop. Kralik.

Kamnica pri Mariboru. Tukašnja Kmetška hranilnica in posojilnica bo imela v nedeljo, dne 20. t. m., po ranem sv. opravi v prostorih Vogrinčeve gostilne svoj letošnji občni zbor, na katerem bo predaval nadrevizor g. Pušenjak iz Maribora. Pridite v obilnem številu!

Sv. Križ pri Mariboru. Dne 27. aprila je zgorelo gospodarsko poslopje in hiša posestnika Antona Hauptman, p. d. Smolnik, Sleme št. 22. Zažgali so otroci. Škoda velika, zavarovalnina mala. Radi previdnosti se svetuje posestnikom, da dajo svoja poslopja primerno višje zavarovati.

Selnica ob Dravi. Prvega dne Marijinega meseca majnika t. l. je po dolgi in mučni bolezn izdihnila svojo drago dušo vzgledna Marijina družbenica Mica Lorbek v nežni mladosti 15 let. Vsa pravila družbe je vestno izpolnjevala, dokler je ni po hudem prehlajenju priklonila kruta jetika na bolniško postelj. Rečica je vdano in potrpežljivo prenašala hude bolečine, dokler ni prišla Marija, Kraljica maja, po njeno nedolžno dušico. Da je bila rajna priljubljena, je pričal njen pogreb, ki se je vršil dne 3. t. m. ob obilni udeležbi ljudstva. Nad 50 belo oblečenih družabnic in drugih deklet je spremilo njeno krsto. Solzilo se je slehernega oko, ko se je na domu v imenu Marijine družbe v kratkem govoru poslovila od nje učenka 5. razreda in kandidatinja domače Marijine družbe, Kristinka Dugonik. Dobri in spoštovani obitelji Lorbek pa izrekamo k bridki izgubi naše iskreno sožalje!

Mala Nedelja. Dne 18. t. m. bo šla prva prošnja procesija na Ptujsko ali Črno goro. V tej procesiji se bo molilo za zaželeni mir in za blagoslovljeno letino. Zjutraj ob 4. uri bo sv. maša za romarje, za mir in srečno vrnitev naših vojakov. Po sv. maši se romarji zberejo v cerkvi, da dobijo papežev blagoslov. Začetek procesije okoli 5. ure. V ptujski minoritski cerkvi dobijo romarji z Najsvetejšim blagoslov. Častilci Marijini, udeležite se te pobožnosti, da pomagamo našim vojakom z molitvijo in da se bo na Marijino priprošnjo sklenil mir.

Veržej. Praznik Marije, Pomočnice kristjanov, se bo v „Marijanišču“ obhajal v nedeljo, dne 20. t. m., s slovesno službo božjo in z mirovno procesijo ob 2. uri popoldne.

Litmerk pri Ormožu. Anton Stojko, posestnik v Litmerku, je dal našemu presvitlemu cesarju vseh svojih pet sinov, ki se bojujejo za domovino. Izmed njih se brat Alojzij pogreša že od leta 1915, drugi 4 pa so še zmiraj zdravi na bojišču. Brat Anton je kot poddesetnik sedaj na rumunskem bojišču odlikovan od presvitlega cesarja s Karlovim križcem na rdečem vojnem traku. Staremu očetu in materi pa vso čast!

Celje. Ljudska posojilnica v Celju sprejema prijave za 6. avstrijsko vojno posojilo od vsakega in tudi od skupičkov cerkvenih zvonov ter daje vsakomur ustmeno ali pisмено pojasnilo itd.

Frankolovo. Kmetijsko katoliško izobraževalno društvo ima svoj letni občni zbor v četrtek, dne 17. t. m., na praznik Vnebohoda, popoldne po večernicah, v posojilničnih prostorih z običajnim dnevnim redom. Vabijo se vsi člani društva, da pridejo v obilnem številu. Na zborovanje se vabijo tudi vsi oni, ki žele k društvu pristopiti ter plačati letnino ali pa prostovoljni dar za društvene namene.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Po obsojnih kraji nastopajo roparske druhali, ki povzročajo strah in škodo. V noči od 27. do 28. aprila je taka tolpa obiskala župnišče pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Trikrat so poskušali vlomiti. Ko so že bili blizu cilja ter so deloma že iztrgali železno omrežje, jih je dvakratni strel preplašil ter jim natrosil poper pod noge. Upamo, da se bo ukrenilo vse potrebno, da se bo prebivalstvo naših krajev obvarovalo straha in škode.

Kozje. Prizadevanju g. državnega poslanca dr. Fr. Jankoviča se je posrečilo, za zgradbo ceste iz Lesične do Sv. Urbana od države izposlovati podpore 160.000 K. Ker se je že poprej doseglo, da prevzame dežela polovico stroškov in bo letos v ta namen odkazala 45.000 K, je zgradba ceste zagotovljena. Združena je sicer z mnogimi težavami, posebno letošnja zima je napravila mnogo škode, vendar delo lepo napreduje in bo tekom tega leta cesta do Prevorja z mostovi in vsem potrebnim dograjena.

„Slovenski Gospodar“ se lahko vsak dan naroči. Naročnina za celo leto 6 K, za pol leta 3 K in za četrt leta 1 K 50 v. Za vojaške za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K.

Listnica uredništva.

Lovro Belina: Ake prošnja pri raportu nič ne pomaga, ali pa, kakor Vi pišite, sploh ne pridete de raporta, pa naj Vaša žena ali kdo drugi od Vaše družine napravi pismeno prošnjo za dopust. Prošnja naj obdaja, štandarmenija in okrajne glavarstvo priporoča ter jo nato odpošiljete ekspresno na Vaše vojaško poveljstvo. Upamo, da bode Vašo prošnjo upoštevali. — Inf. Anton Bratošek: Le napravite prošnjo in jo kolekujte z 2 K. Pozdravi! — Fečah pri Lučanaš: Zel, se smemo priobčiti. Pišite raje kaj drugega. — Anton Zilnik in Jakob Fekonja, vojna pošta št. 220: Domači naj napravijo dobrotemeljeno rošnje na pomežni odbor za družine vpočlenanih pri oes. nam stajti v Gradcu. — St. Ilj pri Velenju: Vaš dopis bi bili že danes uvrstili med števke za domovino, a ker niste navedli imena padlega, čaka dopis, da nam pošljete celotno ime dotičnega. — St. Andraž pri Velenju: Ker se niste podpisali, roma Vaš dopis v koš. Dopisov brez podpisa ne moremo priobčevati. — Cirkovec: Pritožba na okrajno glavarstvo. — Jarenina: Kakor izvemo, se bo te dni razdeljeval sladkor po vseh občinah. Dobili se ga tisti trgovci kot poprej. — Mauc, Sv. Jurij: Opetovano smo že povedali, da pesmi žel radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčevati. Pišite raje kaj drugega. Pozdravi! — Kešena, Debelje, Vrača: Obrnite se v vseh označenih zadevah na okrajno glavarstvo.

Loterijske številke.

Trst, dne 2. maja 1917. 12 11 3 27 57
Dunaj, dne 5. maja 1917. 99 49 30 72 43

MALA NAZNANILA.

naš bleda stane 6 vinarjev, petitrsta 18 vin. Mrtvaška osnanila 12 vinarjev, vaska petitrsta 24 v., ljavje in Poslano 36 vinarjev. Za vsa naša objavo znaten popust. Inzerati se sprejemajo le proti predplačilu. Zadnji čas za sprejemanje inzeratov torek popoldne.

Hiša s lepim vrtom, pri Sv. Jožefu pri Studencih v Mariboru je na prodaj. Feldstrasse št. 10. 393

Po ceni!

Lepi klobuki, moderni se prodajo! Vpraša se: Burggasse 3, Maribor I. nadst. 392

Kot gospodinja v hake gestilne na deželi ali na malo posestvo oziramo pri železničarski očitaji vstopi pešena ženaka. Poudarba pod „Poštenost 395“ na uprava.

Pomočnika

za izdelovanje pebištva takoj sprejme Anton Vihar, mizarški mojster, Maribor, Heugasse 4 402

Posestvo na Posrku, Gomja Sv. Kungota, v najlepši vinorodni legi, obstoječe iz hiše s preko, kletjo, (vinčarija še posebej), 2 orala novega vinograde, estalo sadonovnik, trave, njive in gozd, skupaj 13 oralom, se radi neugodnih družinskih razmer po ugodni ceni prodajo. Vpraša se v upravnistvu „Slov. Gospodarja“ pod „Posestvo št. 396“

Gospodinja išče službo v večjem župnišču ktera se razume v vsakem gospodarstvu in kuhinji. Naslov: J. K. Kier 15, Ptuj. 390

Mlinarji pozor! Mlin na Ščavnici, tik okrajne ceste, na dobri vodi, s tremi točaji in oljovo opravo, ter četrto ure od milina dva orala travnika s sladko krmo se prodajo. Cena se poizve pri posestniku Mariji Trstenjak, Sv. Jurij na Ščavnici pri Radgani. 385

KUPIM

hrastove, orehove, črnoševke, jase, nove, tipove in druge vrste hlode ali plohe in sicer v vsaki množini. Poudarba na Janez Duntman, Selnica ob Muri, počta št. 11 v. Sl. gorica.

Čepijano trje.

12.000 komadov dveletnih čepijanih trt različnih dobrih vrst ima na prodaj posestnik in trtnar Fr. Horvat, Mostje, pošta Juršinci pri Ptuj. Cena po dogovoru. 360

Dobiček nosno posestvo s 4 hišami v najbližnji mariborski okolici z lepim sadnim in zelenjavnim vrtom se prodajo. Vpraša se pri Fr. Selinaček, Maribor, Luthergasse št. 9. 351

Dekle za trgovsko hišo in malo posestvo blizu Maribora se takoj sprejme. Predstavi se naj pri g. Iv. Zaff, Pobrežje pri Mariboru. 345

Pomočnik se takoj sprejme pri g. Fr. Kokol, strugar, Webergasse št. 1 Maribor. 352

Automatična mišnica

za podgane 5 K 80 v., za miši 4 K. V eni noči se uniči do 40 miši. Nobeno vreme ne vpliva in se same uredijo. Lovilnica za kuhinjske žuželke „Rapid“ polovi na tisoče žuželk v eni noči, K 5 70. Povod najboljše uspehi. Mnogo pohvalnih pism, še pošljite proti povzetju. Poština 80 v. Razpošiljalnica Tlatner, Dunaj III, 72. Neuburggasse št. 26 (1. Laaslo).

JURIJ JUTERSCHNIGG

sobni stikar in pleskar v MARIBORU

se priporoča slavnemu občinstvu, da mi poveri vsa dela moje stroke. Izvršujem jih v vseh slogih, slikam sobe, trgovine, dvorane, fasade itd. po nizki ceni. 263

Iščem žagarja, ali dam žago v najem. Vstop takoj. Poudarba na: Jurij Zaveršnik, posestnik izdelovalci samokolnic v St. Petru v Sav. dolini. 368

Takoj sprejem učenca za krojaško obrt. Maks Zabukošek, krojaški mojster Celje. 369

GOBE

lepo posušene kupim tudi letos v vsaki množini. V prvi vrsti žlahtne globanje ali kravže, potem leščice i. t. d. Prosim sušiti in ponuditi samo take vrste pravih gob, ki jih poznate kot užltne. — Rudolf Starovašnik, eksport gob v Konjicah Stajersko. 381

Konjak.

Pri slabostih vsled starosti in težavah v ledenu je konjak odlična (destilirana) iz starega vina že več stoletij znan kot najboljša sredstva za dolgo življenje in ojačanje. Poliljajo se steklenice, ki vsebujejo 4 politrte 12 let starega konjaka franco za 40 kros. Glejte konjaka, čudno dobro ugovarjajoče sredstvo za vdrženja pri tiganju v šlenkih 4 politrte steklenice 32 K. Prodaja se tudi vino od 56 litrov naprej. Zeli rizling in rdeči burgundec (bar po 3 K 60 v. Benedikt Horli, veleposelnik, grad Gollis pri Konjicah, Stajersko. 1. Kienr.

Redka prilika!

Radl preselitve! 250 komadov lepih razglednic, namesto K 2 — sedaj samo K 10 — franko poštom, dokler kaj zaloge: H. Šapina, eksportna hiša Galanta št. 110, Ogrsko. 191

KISLO ZELJE

vsako množino po najvišji ceni. Ako ima kdo kaj za oddati, prosim poročila, pridem tudi sam na dom prevzet. Se priporočam spoštovanjem Jos. Scree, trgovec Maribor, Tegethofova ulica. 2-8

STANOVANJE

v Mariboru soba in kuhinja, se takoj vzame v najem za 3 osebe in sicer v kaki mirni hiši. Poudarba pod „Stalna stranka na upravnistvo Slov. Gosp.“ 276

nova vila

z 3 samostojnimi stanovanji, (tudi za samostojno stanovanje) z primernim vrtom. Cena (cenilna) 26.000 K. Več pover Simon Vok, Maribor, Dubačeva ulica 5. vrata 6. 330

Priloge pomagala sprejme takoj Matij Bregant, kovač v Orhovi rasi p. Slivnica pri Mariboru. 363

Kdo ima kako staro ali bolj novo moško obleko po štajerskem kraju na prodaj, saj mi po dopisnici naznani, po kateri ceni je na prodaj, če pa ne bi bilo mogoče obleke po tikem kraju dobiti, pa kakšno bi bilo, samo, da je še dobro ohranjena. Vzemem tudi posamezno, kakor suknjič, telovnik in hlače po primerni ceni. Sem siromašen. Prodajalcu bom hvaležen. Osvald Duler, Vranpolje, p. Teslić, Bosna. 372

Nabirajte zelišča!

Kupujejo in se dobro plačajo raznovrstna zelišča, dobro posušena v senci in ne na soncu. Vprašanja in ponudbe sprejema: Rudolf Starovašnik, eksport gob v Konjicah Stajersko. 382

Dva učenca, prednost taki, ki so se že kaj učili, in dva pomočnika za čevljarstvo, ki so imeli mešano delo se takoj sprejmejo. — Velika zaloga vseh vrst čevljev, tudi vojnih z lesenimi podplati in sandale. Naročila od zunaj (mera po centimetrih) se takoj izvršijo. Stefan Strašek, čevljarški mojster, Kovačeva ulica, Celje. 374

Vsled starosti na prodaj lepo posestvo s pekarijo ali trgovino. 5 oralom zemlje v bližini južne žel. s krasnim poslopjem. Cena jako nizka (K 80.000). Natančneje se poizve pri g. Mariji Viood pekarija, Laško pri Celju, Staj. 380

POSOJILNICA V MARIBORU (NARODNI DOM)

sprejema VI. vojšlo posojilo vsak delavnik med uradnimi urami. 401

Kmetie,

zavarujte vaša polja proti toči!

C. kr. priv. zavarovalnica „Donau“ na Dunaji sprejema tudi letos zavarovanja žitnih polja proti toči. Za vse občine okraja Gornjigrad je ta zavarovalnica pooblastila g. M. Lorigerja na Ljubnem v Sav. dolini, da sprejema zavarovalna naročila. Posestniki, ki želijo svoja polja zavarovati, naj se oglašijo pri imenovanem pooblaščenca ter naj pri nesejo svoje posestniške pole sehoj. 367

Krapinske

Toplice

lečijo

protin,

revmatizem

išijsas.

Vr VII 41/17

59

V imenu Njegovega Veličanstva Cesarja!

C. kr. okrožno sodišče v Celju oddelek VII je pod predsedstvom c. kr. d. s. sv. Matzl, v navzočnosti c. k. d. s. sv. Wenedikter in dr. Rejic in c. kr. okrajnega sodnika dr. Sagadin kot sodnikov in c. kr. avskultanta dr. Lipša kakor zapisnikarja na obtožbe c. kr. drž. pravdnika v Celju zoper Katarino Hrepennik zaradi pregreška po § 18 št. 2 ces. naredbe z dne 21. 8. 1916 št. 261 drž. zak. danes po dognani glavni razpravi, določeni vsled odredbe z dne 6. 2. 1917 vr VII 41/17-33, v navzočnosti c. kr. drž. pravdnika namestnika dr. Weingerl in obtoženke Katarine Hrepennik po predlogu javnega obtožnika, da naj se obsedi obtoženka po obtožnici, razsodilo:

Obtoženka Katarina Hrepennik, 48 let stara, kat. vdovljena trgovka v Konjicah, predkaznovana je kot povračljiva strelka kriva pregreška narajanja cen po § 18 št. 2 ces. nar. z dne 21. 8. 1916 št. 261 drž. zak. storjenega s tem, da je v mescih septembra in oktobra 1916 v Konjicah izkoristila vsled vojne stana nastale izvanredne razmere za 1 kg „Korona Kaffeeersatz“ 3 K 60 v., tedaj za neobhodno potrebno reč očitno čezmerno ceno zahtevala in se obsedi vsled § 18 št. 2 eit. ces. nar. z uporabo § 260 b. k. z. na

14 (štirinajst) dni hudega zapora poostregega z ednim trdnim ležiščem in na denarno globo po 300 K (tristo kron), na katero mesto stopi v slučaju neizterljivosti zaporna kazen po 30 dni, dalje po § 389 k. pr. v povrnitev stroškov kazenskega postopanja.

Po § 23 navedene ces. naredbe se objavi ta razsodba brez razlogov v listih „Grazer Tagespost“ in „Slovenski Gospodar“ na obtoženkine stroške iz se javne nabije v tržni občini Konjice.

Celje, dne 24. februarja 1917.

394

Predsednik: Matzl m. p.

Zapisnikar: Dr. Lipša m. p.

== Gospodje ==

kateri imajo znanost med roko-delci, podjetniki in tovarnarji se sprejmejo kot potovalci za prodajo strojnega olja, mazila, vazelina in tehničnih potrebščin. Tovarniške podjetje tvrdka Hugo Polák, centralni kancelar Kralj. Vinsogradov, Praga, Jungmanova c. 33. Telefon pisarne 5495, telefon tovarne 5455. 370

== Gospe ==

kateri imajo znanost med roko-delci, podjetniki in tovarnarji se sprejmejo kot potovalci za prodajo strojnega olja, mazila, vazelina in tehničnih potrebščin. Tovarniške podjetje tvrdka Hugo Polák, centralni kancelar Kralj. Vinsogradov, Praga, Jungmanova c. 33. Telefon pisarne 5495, telefon tovarne 5455. 371

500 K Vam plačam, ako moj zatirolec korenin „Ria-Balsam“ Vaša kurja odesa, bradarice in trdo kožo v treh dneh bres bolečin ne odstrani. Cena: lončka z jamstvom vred K 1-75, 3 lončki K 4 50, 6 lončkov K 7 50. Na stotine zahvalnih pism. Kameny, Košice (Kassa) 1, Postfach 12/3-9. (Ogrsko). (Br. 1)

VABILO na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Dramljah,

registrov. zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 20. maja 1917 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1916
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem me tu in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.

NAČELSTVO.

Vabilo

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice

pri Sv. Jurju ob Ščavnici,

ki se bo vršil dne 20. maja 1917 ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1916.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje na istem prostoru in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

NAČELSTVO.

! Moštna esenca!

Z eno steklenico moštna esence za 11 K lahko pripravite 150 litrov izborne domače pijače. Za pripravo te izvrstne in neškodljive domače pijače se je dobilo uradno dovoljenje. Dobiva se samo v medicinski drožeriji Maks Wolfgram, Maribor, Gosposka ulica 33. 383

ZAHVALA.

Zalajočim srcem naznanjamo, da nam je draga sestra

Marija Gomilšek

bivša veleposesnica v Gerlinčih pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. v visoki starosti 86 let dne 2. aprila 1917 po mučni dolgi bolezni sprevidena s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Najsrčnejša hvala domačim za čast. g. duhovnikom, zlasti č. g. župniku in knjižničarju svet. Jos. Sinko za vodstvo pogrba, za opravilo sv. misle, ter posebno za ganljivo nagrobnico.

Zahvaljujemo se tudi vsem sosedom, znancem in sorodnikom, ki so se mnogostevilno udeležili pogreba.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah-Maribor, dne 4. aprila 1917. 403

Stare cape in cunje

kupuje po visokih cenah vsako množino
JANKO ARTMAN, St. Jur ob juž. žel.

Spretni

zastopniki

tudi ženske in vojni invalidi se iščejo za več okrajev, kakor Cmurek, Ljutomer, Radgona itd. pod ugodnimi pogoji. Okrajno vodstvo c. kr. avstr. vojn. vdovsk. ga in sirotinsk. ga sklada, oddelek za vojno zavarovanje, Ptuj, pisarna: Minoritski trg št. 2.

Semena

zanestiivo kaljiva kupujte samo pri trdkri

Ivan Ravnikar - Celje.

Na primer: deteljno seme, peso Mamut, rdečo in rumeno, različno travno seme, vrtno in cvetlično po najnižjih dnevnih cenah.

Kislo zelje, belo repo,

kupuje trgovina Poš.,
Maribor, Koroška cesta 20.

**Kaj se bo
zgodilo
spomladi?**

S to mislijo se sedaj n. prenehoma bavijo tisoči ljudi. Po mrzli zimi pričakujemo vroče čase in vse njihove nevarnosti epidemskih in nalezljivih bolezni. Če bodo oblasti prebivalstvo tudi nadalje tako podpirale z varnostnimi odredbami, tedaj se strahote notranjih nevarnosti, nalezljivih kužnih bolezni kakor kolera, pegasti legar, gripa ne bodo mogle razpasti. Epidemije prenašajo bolhe in drugi mrčes, zato je treba največje snažnosti. Desificirajte roke in obraz, pri umivanju pa uporabljajte lahko raztopilo Lysoforma. Grgrajte marljivo z lysoformom poprove mete. Oprava in tla naj se umije z 3% raztopino Lysoforma. Posebno priporočljivo je, da se umazano perilo zbere v vrečah in potem mehča v surovi 3% raztopini Lysoforma po 24 ur dolgo.

Dobro se v vsaki lekarni in drogeriji.

Dr. Keleti & Murányi, kemična tovarna,**Uipest.**

(4. Mosse.)

Odjemalcem**morskega Caraghee-mahu**

naznanjam, da ustrezam sedaj tudi večjim naročilom. Iz zavika si pripravimo 1 liter nadomestka olja, ki je prav dobro uporaben za vsakovrstne solate, če tudi nima oljne masčobe.

Cena: zavitek I. vrste K 1.80, II. vrste K 2.30; po pošti poslan 20 vin. več. Kdor želi reklamirano pošiljati v. naj doda še 25 vin.

Poštna naročila in denarne pošiljave sprejma **Mat. Dežman, Ljubljana, Kopitarjeva ul. št. 6.**

Nadrobna prodaja za Ljubljano je pri **Mariji Špenko, Kopitarjeva ulica**, katera oddaja tudi že pripravljen nadomestek za takojšnjo uporabo. Slednji se po pošti ne pošilja.

POZOR!**GOSPODARJI****Čas košnje je tu**

Pišite takoj po »Gorenjsko koso«, katere je zelo priljubljena vsakemu gospodarju. Izdelana je iz srebrno-jeklene kovine, tako, da lahko kosi z nje vsaka ženska.

Dobi se samo:

v »Prvi Gorenjski razpošiljalni«
Ivan Savnik, Kranj.

Cenik s 1000 slikami zastanj!

Dolgoti in cene »Gorenjske kose« so:

cm	50	55	60	65	70	75
pesti	5	5 1/2	6	6 1/2	7	7 1/2
K	3.50	3.70	3.90	4.10	4.30	4.50

cm	80	85	90	95
pesti	8	8 1/2	9	9 1/2
K	4.70	4.90	5.20	5.50

Dobe se tudi dobri brusni kamni, komi
1 K. boljši K 1.50.

Pri večjem naročilu se dobi popust!

Več vagonov

CEMENTA

ima na razpolago Kmetijska zadruga
v Račah

Zaloge so v skladiščih v Račah in
pri Alojzu Čusu v Možgancih.

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, sraven gostilno „k. dnem orla“ se priporoča na obilni obisk. Odert cel dan. Vstopnice 80 v. otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz več bojišč, pokrajine vseh dežel celega sveta v naravi velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zanimivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride zopet ker se redno sive predstave.

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je K 1.20. O dobrem učinkovanju teh kapljic imam mnoge priznanih in poštinih pisem. **F. Prull, mestna lekarna**, 9. kr. orla Maribor, Glavni trg št. 15.

Zahvala.
Nisem verjel, da bi te kapljice kaj pomagale. Sedaj ko sem se prepiral, da res pomagajo, vam iskreno lepo hvalo ter priporočam te zdravilo vsem svinjarscem. Prostna, pošljite mi spet steklenico kapljic za rdečico in sicer hitro kakor morete 6 steklenic. S pozdravi Ivan Klorjanc.
Brednja vas, dne 6. avgusta 1916.

Tesarski mojster in podjetnik**Jožef Nekrep,**

Maribor, Mozart-ova ulica št. 59,
se priporoča cenj. občinstvu na deželi in v mestu
za vsakovrstna dela.

Telefon št. 15/VIII., Maribor.

Čevlji**z lesenimi podplati,**

najboljše kakovosti, okovani, znotraj obloženi
kožuvinom.

Št.	26—28	K 14.—
„	29—34	K 17.—
„	35—38	K 20.—
„	39—41	K 23.—
„	42—46	K 26.—

Posiljanje po pošti. Povzetje. Zamenjava dovoljena.
Poština in stroški posiljanja do 5 kg 1 K 40

M. Schram, Maribor ob D.

GOSPOSKA ULICA.

POZOR!**Kmetijska zadruga v Račah
kupuje okrogel in tesan les.**

Naročajte, priporočajte, podpirajte v prvi vrsti svoj
list v Novem mestu

Dolenjske Novice

vsi dolenjski rojaki, ki živite na zelenem Štajerskem.
Naprej plačana letna naročnina 3 krone.

**Kostanjev les
in smrekovo skorjo**

kupi vsako množino po najvišjih cenah

Jakob Vrečko,

Maribor, Cvetlična ulica št. 8.

334

V Krapinskih

se zdravijo osebe, ki trpijo na **protinu, trganju** in na boleznih **ischias.**

v toplicah (Hrvatsko)

Pojasnila in načrti zastanj.

(13 Kienr.)

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta 10.

Darujte zanj vse zgodovinsko važne
predmete, osobito vojne spominske.

Zahvala.

Ob bridki izgubi svoje drage sestre

Jožefe Grossman

pri Kapeli se zahvaljujem posebnost: za stitemu gospodu župniku za vse, kar so storili in dragemu gopodu Zenger za njegovo res vrlo požrtvovalnost ter vsem, kateri so spremljali blago pokojno na zadnji poti: Srčni Bog plati!

Gladbeck v Nemčiji,

dne 2. maja 1917

357

Franc Grossman.**ZAHVALA.**

S potrtem in žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem tužno vest, da je naš blagi in dobri sin in brat

ANTON ZORMAN,

službajoč pri lovskem bataljonu št. 1 v Maravi na Gornjem Štajerskem, dne 23. aprila v rezervni bolnici v Ljubnem na Gor. Štaj. po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč, mirno v Gospodu zaspal.

Njegovi zemeljski ostanki so se prepeleli v rojstvo župnijo ter dne 28. aprila popoldne položili na mirovno pri Sv. Martinu pri Slovenjgradcu k večnemu počitku.

Vsem, ki so blagemu pokojniku izkazali zadnjo čast, se iskreno zahvaljujemo, posebno mnogocastnemu g. duh svet. in nadžupniku Ivanu Lenart za ganljive in tolažilne besede ob odprtem grobu.

Priporočamo ga v pobožno molitev in blag spomin.

Šmartin pri Slovenjgradcu,
dne 2. maja 1917.

556

Žalujoči ostali.

6. avstrijsko vojno posojilo.

Davka prosto $5\frac{1}{2}\%$ državno posojilo po K 92:50

Davka prosti $5\frac{1}{2}\%$ državni zakladni dolžni listi po K 94:—

Državno posojilo se v letih 1923 do 1957 z žrebanjem poravnava.

Državni zakladni listi se dne 1. maja 1927 plačajo nazaj.

Podpisovanja in pojasnila pri poštno-hranilničnem uradu in pri poštah, pri davkarijah, državnih blagajnah, pri avstro-ogrske banki in njenih podružnicah, pri vseh bankah, bankirjih, hranilnicah, zavarovalnih zavodih, kreditnih združenjih in njih zvezah.

Ugodnosti avstro-ogrske banke in blagajne za vojno posojilo pri posojilih v svrhu podpisovanja.

Podpisovanja

od 10. maja do 8. junija 1917.